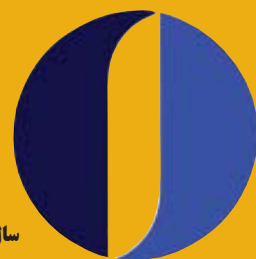

خبرنامه

انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی ایران

سال دوم، شماره ششم، آذر و دی ۱۳۸۲

- سخن آغازین، باق!
- کتابداران خاموش، کتابداری در محاق!
- گفتگو با سید کاظم موسوی بجنوردی
- کتابداران ایرانی، جامعه اطلاعاتی و تکنولوژی جهانی
- گفتگو با مسئولان کمیته های مختلف انجمن
- شش آرزوی کتی فسیمایر
- برای کتابدار بخش خدمات عمومی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

خبرنامه

دو ماهنامه

شماره پیاپی ۱۲ / شماره ۶
آذر - دی ماه ۱۳۸۲

خبرنامه انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی ایران
ناشر: کمیته انتشارات انجمن

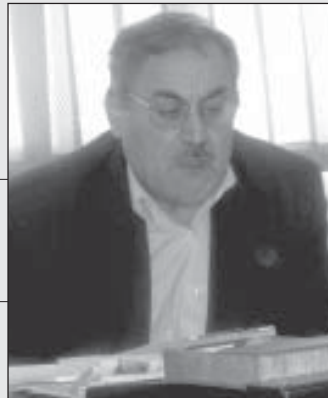
۴/ سخن آغازین
باق!

۵/ نامه انجمن به رئیس جمهور
۶/ از این زاویه
کتابداران خاموش، کتابداری در محاق!
۸/ گفت و گو

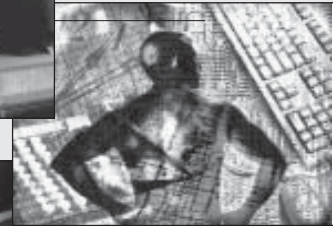
انتخابات انجمن افزایش دانایی و تحکیم دموکراسی
۱۳/ بیانیه انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران
۱۴/ شش آرزوی کتی فسیمایر!
۱۷/ انجمن کتابداری جمهوری چک
۱۸/ کتابداران ایرانی

۲۰/ گفت و گو با مسئولان کمیته های مختلف انجمن
۲۴/ کمیته بازنگری برنامه های آموزشی
۲۵/ اخبار نشست های هیات مدیره انجمن
۲۶/ کوتاه از سخنرانی ماهانه انجمن
۲۷/ کارگاه مرور نوشتارها و پیشینه پژوهش برگزار شد
۲۸/ انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران شاخه خراسان
۲۹/ چه خبر از انجمن کتابداری و اطلاع رسانی شاخه اصفهان
۳۰/ کتابداری اینترنتی

۳۲/ راهنمای وب سایت
۳۳/ سال ها قبل در این دو ماه
۳۴/ یک ایده نو
۳۵/ کوتاه و گویا
۳۶/ از دیپلماسی تا کتابداری
۳۸/ تعامل حرفه کتابداری
۴۰/ تازه وارد
۴۲/ معرفی نشریات

زیر نظر: دکتر فریبرز خسروی
دبیر تحریریه: جلال حیدری نژاد
مدیر داخلی: صدیقه امینی
ویراستار: مزده کمالی فرد
حروف نگار: آناهید ایران پناه

دوستانی که ما را در این شماره یاری کردند:
مرضیه بردستانی - احمد شعبانی -
فاطمه نویدی - حوریه آوین - جواد یغمایی -
عبدالرسول خسروی

امور گرافیک: حجت حکیمی

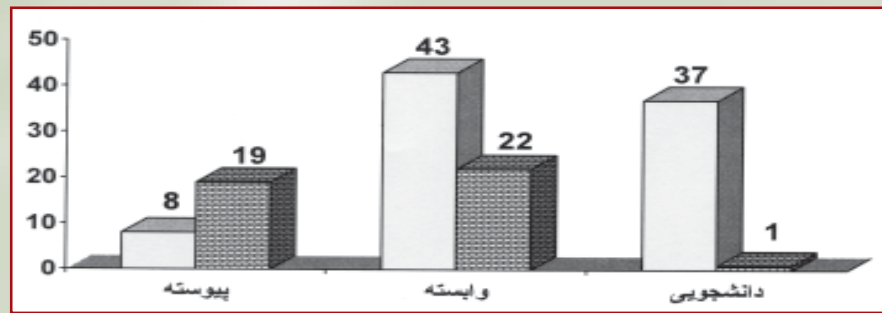
نشانی دفتر خبرنامه: خیابان آفریقا/ بعد از تقاطع
میرداماد/ کوچه آناهیتای شرقی/ شماره ۱۱
کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
کد پستی: ۱۹۱۷۶
صندوق پستی: ۴۵۹۷ - ۱۱۳۶۵
پست الکترونیکی:

ILISA@NLI.IR

با ما همراه باشید

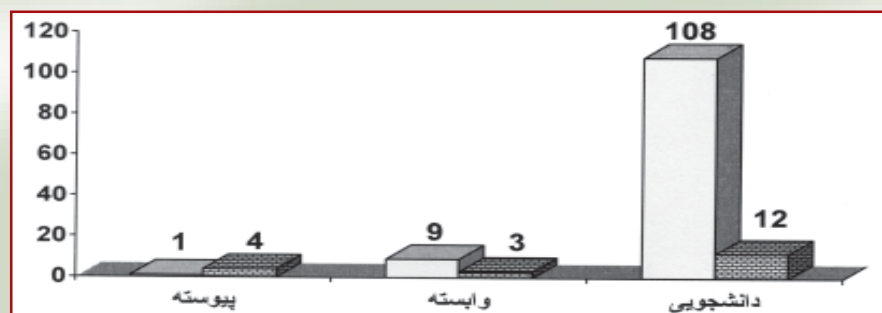
از نویسندگان و مترجمان درخواست می شود شرح کوتاهی از مشخصات علمی و کاری و نوشتاری خود را به ضمیمه مقالات ارسال کنند
«خبرنامه» در ویرایش، تلخیص یا بازنگاری و آرشیو (عدم عودت مقالات) آزاد است
چاپ مقالات و آثار در «خبرنامه» الزاما به معنای تایید همه جانبه محتوای آنها نخواهد بود

نمودار ۱. آمار اعضا، انجمن کتابداری ایران شاخه خراسان بر حسب جنسیت

مرد زن

نمودار ۱. آمار اعضا، انجمن کتابداری ایران شاخه اصفهان بر حسب جنسیت

مرد زن

جمع	جنسیت		نوع عضویت
	مرد	زن	
۲۷	۱۹	۸	پیوسته
۶۵	۲۰	۴۵	وابسته
۳۸	۱	۳۷	دانشجویی
۱۳۰	۴۰	۹۰	جمع

نمودار ۱. آمار اعضا
انجمن کتابداری ایران
شاخه خراسان تا
تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

نمودار ۱. آمار اعضا
انجمن کتابداری ایران
شاخه اصفهان تا
تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

جمع	جنسیت		نوع عضویت
	مرد	زن	
۵	۴	۱	پیوسته
۱۲	۳	۹	وابسته
۱۲۰	۱۲	۱۰۸	دانشجویی
۱۳۷	۱۹	۱۱۸	جمع

نامه انجمن به رئیس جمهور

تشریح وضعیت دانش آموختگان کتابداری و اطلاع رسانی

انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران طی نامه ای به رئیس جمهور، ضمن تشریح وضعیت دانش آموختگان کتابداری و اطلاع رسانی در کشور، آمادگی این انجمن را برای همکاری با سازمان‌ها و نهادهای گوناگون اعلام کرد.

در بخشی از این نامه آمده است: "سال‌هاست که رابطه میان توسعه و اطلاعات کاملاً آشکار شده و هر دولتی تلاش دارد تا با تدوین سیاست اطلاعاتی و نیز نظام ملی اطلاع رسانی، شرایط دسترسی کارشناسان، پژوهش‌گران و برنامه‌ریزان را در دسترسی به اطلاعات تسهیل کند." در ادامه این نامه با اشاره به استفاده نکردن از نیروی متخصص کتابداری و اطلاع رسانی در برخی از نهادها و سازمان‌ها آمده است: "در حال حاضر همه ساله صدها دانش‌آموخته کتابداری و اطلاع رسانی در مقاطع مختلف (کاردانی تا دکترا) با صرف بودجه کلان در کشور تربیت می‌شوند. این قشر با داشتن دانش لازم در حوزه سازمان‌دهی اطلاعات و کاربرد فناوری اطلاعات قادرند در خدمت نظام آموزش ابتدایی، متوسطه، عالی و نیز سایر وزارتخانه‌ها باشند و سهم خود را در برنامه‌های توسعه ادا کنند. متأسفانه ممنوعیت استخدام در سطح مؤسسات دولتی باعث شده است که این نیروی انسانی مؤثر، بلااستفاده بماند. تلاش برخی مؤسسات برای آموزش کوتاه مدت برخی کارکنان خود و به کار گماردن آنان در امور کتابداری و اطلاع رسانی امری غیر مؤثر است که مانع استخدام دانش آموختگان دانشگاه‌ها می‌باشد."

در خاتمه این نامه نیز، ضمن اظهار تمایل انجمن به همکاری با کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور بررسی وضعیت موجود و ارائه راه‌کارهای بایسته، آمده است: "انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران با اعتقاد به نقش حرفه اطلاع رسانی در توسعه کشور آمادگی دارد تا دانش و تجربه این حرفه را در اختیار مسئولان محترم دولت و نیز اعضای مجلس شورای اسلامی قرار دهد."

باقی!

فریبرز خسروی

شکسپیر می گوید "که ما در طول عمرمان مثل بازیگرانی هستیم که فقط چند لحظه ای بر روی صحنه ظاهر می شویم". میزان تاءثیر این چند لحظه بر حیات بشر می تواند تعیین کننده سهم ما در تداوم نور و یا بقای ظلمت باشد.

بدون شک فقط آن قسمت از تلاشهایمان ماندگار خواهد بود که در مسیر افزایش نور و دانایی و کم کردن آلام بشری صرف شده باشد وگرنه ظلمت زایی، تکبر و خودخواهی عدمی و ناماندگار است. و چه زیباست این سروش الهی که: ما عندکم یفنی و ما عندنا باقی. آنچه برای خود می کنید و نزد شماست فانی است و آنچه برای خداست و نزد اوست باقی است. هوشنگ ابرامی به دیار باقی شتافت. او که سهم شایان توجهی در نظریه پردازی و بالندگی علمی این رشته را در ایران دارد، در این زمینه دین خود را به خوبی ادا کرده و نور افشانده است. روانش شاد باد.

یکی از دوستان مشفق از جامعه کتابداری ایراد گرفته بود که چرا تمجید شایسته ای از این فرزانه و فرزندگان دیگر به عمل نمی آید. سخن درستی است اما به راستی معنای تمجید چیست؟

در سال های اخیر انواع نمایش های تلویزیونی و غیرتلویزیونی با عنوان بزرگداشت و اغلب با صبغه سیاسی برگزار می شود که بعضاً فرزندگان معصوم را به هنرپیشگانی تبدیل می کند که باید در مسیر اهدافی خاص سخن بگویند و سمند بستانند و ماندگار شوند! غافل از اینکه (ما عندکم یفنی و ما عندنا باقی) بر هیچ اندیشمندی پوشیده نیست که این اعمال نه تنها تمجید نیست بلکه بوی سوءاستفاده و توهین نیز از آن به مشام می رسد. تمجید واقعی آن زمان رخ می دهد که جامعه به چنان رشدی برسد که شرایط به فعلیت رسیدن و ظهور و بروز توان های این فرزندگان را فراهم سازد و حرکت در این مسیر یکی از رسالت های انجمن های علمی است.

مکاتب گوناگون فلسفی چون کارکردگرایی، ساختارگرایی، معرفت‌شناسی، تأویل و پدیدارشناسی؛ کاربردهای آنان را در علم اطلاع‌رسانی برشمارد و از داد و ستد آنها بگوید؟ چگونه است که در طول سال‌ها متخصصان و علاقه‌مندان و دانش‌آموختگان این رشته، هیچگاه ذهن را روانه مبانی معرفت‌شناسی علم اطلاع‌رسانی نکرده‌اند؟!... خلاصه آنکه از این گونه پرسش‌ها بسیار است و متأسفانه باید گفت پاسخ بسیاری از آنها منفی است. در طول این ۳۶ سال با همه تلاش‌هایی که کتابداران در زمینه رشد و توسعه این علم در سطح کشور داشته‌اند و با تمام عشقی که به آن ورزیده‌اند اما هنوز این رشته در مقایسه با علوم دیگر چون سیاست، اقتصاد، روانشناسی، جامعه‌شناسی... تنها تر و غریب‌تر بوده و آنچنان که باید و شاید جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده است و شاید یکی از دلایل آن نیز همین باشد که دست اندرکاران علم کتابداری و اطلاع‌رسانی کمتر به ریشه‌ها پرداخته‌اند و بیشتر به میوه چینی از درختی مشغول بوده‌اند که در زمینی دیگر روئیده است.

امروزه آنچه بیشتر در حوزه این علم به چشم می‌خورد همان است که از پس سنت ترجمه می‌آید و اگر کتابی یا مقاله‌ای در باب مسائلی چون نظریات و مکاتب گوناگون یافت می‌شود فقط ترجمه‌ای است از آنچه دیگران مؤلف آن بوده‌اند و اگر دانشجویی یا علاقه‌مندی بخواهد وارد عرصه نظری شود کمتر کتاب یا مقاله‌ای وطنی پیدا می‌کند که به این موضوعات پرداخته باشد.

همت و تلاشی که از جانب اهالی این رشته در طول سال‌ها نیست. البته کم نبوده اما کافی هم نیست. کتابداران و کتابداری امروزه نسبت به دیگر علوم بیشتر گرفتار غربت و مهجوری‌اند و با آنکه موضوع این رشته، اطلاعات و آگاهی‌ست و جوامع امروز زندگی و مرگشان در گرو آمد و شد این اطلاعات است، اما هنوز در ذهن و دل جامعه جایگاهی درخور پیدا نکرده‌اند.

آنچه سبب می‌شود تا علوم مختلف جایگاه واقعی خود را در جامعه پیدا کند، گذشت روزها، ماه‌ها و سال‌ها نیست، بلکه ایجاد حساسیت در جامعه و پس از آن پاسخ به پرسش‌هایی که از دل همان حساسیت‌ها و کنجکاوی‌ها به وجود می‌آید و سبب می‌شود تا گفتگو در بگیرد و نقد رونق یابد و از گیرودار نفی و اثبات، مفاهیم ریشه‌ای در جان جامعه بنشیند و در یک کلام «بومی شود آنچه از آب گذشته است»! البته این در گرو جدّ و جهدی‌ست که متخصصان هر رشته در تألیف و تولید و تحلیل مبانی نظری به کار می‌برند. تا زمانی که متخصصان و دست‌اندرکاران این رشته، فقط روایت‌گر یافته‌ها و حکایت‌گر دست‌آورد دیگران باشند، انتظار اعتلا و قدر دیدن آن، انتظاری طولانی و بی‌دشواری نمی‌نماید.

خلاصه آنکه تا زمانی که کتابداران در حوزه نظری خاموش باشند کتابداری و اطلاع‌رسانی هم چنان در محاق خواهد ماند.

کتابداران خاموش کتابداری در محاق!

از ۱۳۴۶ یعنی زمان ورود کتابداری و اطلاع‌رسانی نوین به کشور ما، ۳۶ سال می‌گذرد. و حال پرسش این است که چرا در طول این سال‌ها با تمام تلاشی که صورت گرفته است، نه کتابداران و نه کتابداری و اطلاع‌رسانی، هیچ‌کدام جایگاه واقعی خود را در جامعه به دست نیاورده‌اند و کماکان در جامعه امروز همان قدر غریب هستند که در دهه‌های پیشین!؟!

گرچه از آن زمان تا کنون علاقه‌مندان بسیاری در این رشته تحصیل کردند و در کتابخانه‌های کوچک و بزرگ و مراکز اطلاع‌رسانی به فعالیت مشغول شدند، اما بیشتر آنانی که به این رشته روی آوردند در طول سال‌ها فقط به جنبه‌های عملی این رشته پرداختند و هیچ‌گاه وارد مباحث بنیادی و ریشه‌ای نشدند و از جدل‌های نظری دوری کردند و متأسفانه هیچ‌گاه پا در دنیای نظریه‌پردازی نگذاشتند و خبر از فلسفه این علم نگرفتند و فقط به امور جاری و عملی مورد نیاز در کتابخانه‌ها اکتفا کردند.

همان‌طور که گفتیم ۳۶ سال از ورود کتابداری و اطلاع‌رسانی به کشور ما گذشته است، اما آیا ۳۶ کتاب، ۳۶ مقاله و یا ۳۶ سخنرانی که پارا از سطح بیرونی و عملی این علم فراتر گذاشته باشد و به سطح درونی رفته و از چگونگی تولد و تکامل این علم سخن گفته باشد سراغ داریم؟ به راستی در طول این سال‌ها چند عنوان کتاب در مبانی نظری این رشته توسط متخصصان داخلی این علم تالیف شده است؟ چند عنوان مقاله را سراغ دارید که از چستی این علم آغاز کند و به چگونگی برسد و از فردای آن خبری به علاقه‌مندان بدهد؟ ۳۶ سال می‌گذرد، اما در پشت ویتترین کتاب‌فروشی‌ها و در کتابخانه‌های تخصصی این رشته چند کتاب را می‌توان در حوزه نظریه‌پردازی، بسترها و سرچشمه‌های این علم پیدا کرد؟ پس از ۳۶ سال چند نشریه تخصصی درباره کتابداری و اطلاع‌رسانی وجود دارد؟ و چند درصد از کتابداران در آن قلم می‌زنند؟ چند درصد از متخصصان این رشته دغدغه ورود به عرصه فلسفه علم اطلاع‌رسانی را داشته‌اند؟ آیا در طول این سال‌ها می‌توان کتابی یا مقاله‌ای را پیدا کرد که با توجه به رهیافت‌ها و

که انجمن فعالیت خود را از سر بگیرد. گرچه برای تشکیل مجدد انجمن موانعی بود که البته موانع حکومتی نبود و از درون کتابداران برمی خاسته ولی به هر حال من از دکتر خسروی خواستم که به نمایندگی از سوی کتابخانه ملی در این زمینه فعال بشوند که همین طور هم شد، یعنی حتی اساسنامه را نیز خود ایشان تهیه کردند و کارهای اداری آن نیز از جانب سازمان ما پیگیری شد و سرانجام انجمن شروع به فعالیت کرد. بعد از تشکیل انجمن نیز کمک‌های مختصری کردم اما در واقع کمک اصلی من همین پیگیری کارها بود. بعد از تشکیل انجمن یکی دو بار نیز در جلسات هیئت مدیره شرکت کردم و مسائل و مشکلات انجمن مورد بررسی قرار گرفت. به هر حال این مسئله که تخصص من کتابداری نمی باشد باعث نشده که بنده نسبت به این موضوع بی‌علاقه یا ناآشنا باشم. به هر حال آنچه مسلم است کتابداری و اطلاع‌رسانی از مسائل مهم کشور است و ضروری است که چنین انجمنی به وجود آید و کتابداران فرهیخته ما در یک انجمن غیردولتی متشکل شوند که طبعاً با کمک انجمن نقش آنها در جامعه برجسته‌تر خواهد شد.

شود که جامعه احساس کند جدا از حکومت، خودش نیز باید در زمینه‌های گوناگون فعال باشد. این انجمن‌ها و نهادهای غیردولتی تا حدی سبب کاهش بار حکومت نیز می‌شوند و البته انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی نیز خارج از این دایره نیست. درباره این که چرا پیگیر کار انجمن بوده‌ام دلیلش روشن است، ۲۰ سال است که در مرکز دائره‌المعارف بنده با این موضوعات سرو کار دارم. ارتباط با اساتید و پژوهشگران از یک سو و تشکیل کتابخانه‌ای با ۴۵۰ هزار جلد کتاب از سوی دیگر و سازمان دادن به این حجم از کتاب‌ها ما را نیازمند به کتابداران و خدمات آنها کرده است و فکر می‌کنم که خیلی طبیعی است که بنده به انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی علاقه‌مند باشم البته اعتراف می‌کنم که این همه انگیزه من نیست، زیرا به هر حال قبل از اینکه یک کتابدار باشم علاقه‌مند به سرنوشت کل کشورم هستم و نهادینه شدن مردم سالاری را لازمه بقا و توسعه می‌دانم و بدین لحاظ طبیعی است که از همه حرکت‌هایی که به نحوی به تحکیم نهادهای مدنی منجر می‌شود حمایت نمایم. از اینرو از روز نخست که متوجه شدم حدود ۲۴ سال انجمن فعالیت نداشته، تلاش کردم

۵ فلسفه وجودی انجمن‌ها و نهادهای غیردولتی چیست و آنها در شکل‌گیری جامعه مدنی و دموکراسی چه نقشی دارند؟
اساس این فلسفه که چرا در جامعه مدنی باید سازمان‌ها و گروه‌ها و احزاب غیردولتی تقویت شوند و شکل بگیرند این است که ملت در برابر تشکیلات حکومت صاحب قدرت و توانایی باشد. حکومت هم یک تشکیلات است اما یک تشکیلات سراسری که منتخب مردم است و از جانب مردم و کالت دارد، اما این موکلین یعنی مردم نیز باید نظارت داشته باشند و برای اعمال نظارت نیازمند تشکیلات هستند. این فلسفه اصلی ضرورت وجود گروه‌ها، جمعیت‌ها و انجمن‌های غیردولتی است. ملت وقتی که قدرت می‌گیرد، قدرتش را از طریق انتخاب و نظارت اعمال می‌کند و البته وظایفی نیز بر عهده او محول می‌شود و آن این است که هر قشر و گروهی باید نیازهای گروه خودش را مورد بررسی قرار دهد و آنچه را به حکومت ربط دارد از حکومت بخواهد و آنچه در حوزه قدرتش قرار دارد خود انجام دهد. جمع این‌ها

**درگفت و گو با
سید کاظم موسوی بجنوردی
رئیس سازمان اسناد
و کتابخانه ملی ایران مطرح شد:**

انتخابات انجمن، افزایش دانایی و تحکیم دموکراسی

و برای ورود به بحث لطفاً بفرمائید که نگاه شما به انجمن‌ها و نهادهای غیردولتی چگونه نگاهی است و دیگر اینکه جناب عالی در ابتدای شکل‌گیری مجدد انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی پس از یک وقفه ۲۴ ساله، تشویق‌هایی نیز کرده‌اید و تأثیرگذار بوده‌اید، و این درحالی است که جنابعالی هیچ‌گاه کتابدار نبوده‌اید، دلیل و علت این تشویق‌ها و پیگیری‌ها چه بوده است؟

در ابتدا باید بگویم که یکی از پایه‌های جامعه مدنی تشکیل انجمن‌ها و احزاب و گروه‌هایی است که وابسته به دولت نیستند، البته تشکیل این گروه‌ها و انجمن‌های غیردولتی در زمینه‌های مختلف مستلزم وجود یک زمینه مادی در جامعه است یعنی اینکه بخش خصوصی آنقدر توسعه پیدا کند و پایه‌های آن به گونه‌ای مقاوم

چگونگی ظهور انجمن‌های غیر دولتی در سال‌های اخیر، ریشه‌ها و نتایج آنها، انتخاب انجمن علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی و مسائلی از این قبیل ما را بر آن داشت تا به دنبال گفتگویی با سید کاظم موسوی بجنوردی رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران باشیم و سرانجام نیز پس از یکی دو بار قول و قرار که با دفتر ایشان می‌گذاریم، زمان گفتگو معین می‌شود:

دوشنبه ۸ دی ۱۳۸۲

دو ساعت از ظهر گذشته

از آن سحر نافر خنده و از آن صبح نامبارک و از آن آدینه شوم چند روزی می‌گذرد، لرزش زمین و باران آوار و تمام آنچه بر سر بم آورده این پریشانی زمین، سبب شده تا هر چه غیر از آن است کم رنگ جلوه کند و زندگی همه راتحت تأثیر قرار دهد و این راز گپ کوتاهی که قبل از آغاز گفتگو

بین ایشان و دکتر خسروی در می‌گیرد می‌فهمم و... هم مجال اندک است و هم حوصله هاتنگ... پس درنگ نمی‌کنم و به سراغ نخستین پرسش می‌روم و پس از آن به سراغ دومی و سومی و در پایان نیز با خود می‌اندیشم که زندگی جریان دارد، آرام، آهسته، آنقدر آهسته که گاه می‌پنداریم متوقف شده است

اما جریان دارد زندگی، چه بخوایم و چه نخواهیم!

● گفتگو از سید جلال حیدری نژاد

انجمن باید خواسته‌های مشترک و صنفی کتابداران را دنبال کند

از روز نخستی که متوجه شدم حدود ۲۴ سال انجمن فعالیت نداشته، تلاش کردم که انجمن فعالیت خود را از سر بگیرد

○ گفتید که چند بار در جلسات هیئت مدیره انجمن شرکت کرده‌اید و حدس می‌زنم که این حضور شما در ابتدای تشکیل انجمن بوده است، الان از آن زمان حدود دو سال و یا کمی بیشتر می‌گذرد، آیا هیچگاه موضوعی درباره فعالیت انجمن در ذهن داشته‌اید که انجمن از آن غفلت کرده باشد؟ آیا کار خاصی مدنظر شما بوده که تاکنون انجمن به آن نپرداخته باشد؟

البته در ابتدای تشکیل انجمن و جلسه‌ای هم که با حضور هیئت مدیره انجمن داشتم، پیشنهادهای خود را ارائه کردم و معتقد بودم که انجمن باید نشریه و سایتی داشته باشد و با اعضای خود مکاتبه هم داشته باشد و در هر حال باید پاسخگوی نیازهای کتابداران باشد و خواسته‌های مشترک و صنفی آنان را دنبال کند و برای حفظ منافع این قشر فرهیخته کارهای مفید انجام دهد و در کنار این فعالیت‌ها به امر آموزش و برگزاری سمینار و کنفرانس نیز پردازد و از آنجایی که مجموعه اینها حجم زیادی از کار را می‌طلبد معتقد بوده و هستم که مدیرعامل انجمن باید شخصی باشد که همه وقت خود را وقف انجمن کند و به همه کارها برسد.

به هر حال امیدوارم در آینده این گونه بشود یعنی هیئت مدیره فردی را به صورت تمام وقت انتخاب کند و آن فرد همه این کارها را دنبال کند، زیرا افرادی که کار دوم یا سوم آنها انجمن است نمی‌توانند وقت زیادی بگذارند و با توجه به اینکه کار مدیرعامل انجمن مورد بحث، بسیار مهم و حساس است باید

ابتدا باید این توضیح را بدهم که برحسب عادت مرتباً از کلمه کتابدار استفاده می‌کنم که طبعاً منظورم اینست که همکاران عزیز اینجانب در معاونت اسناد نیز به نحوی کتابدار هستند و شامل آنها هم می‌شود. زیرا این عزیزان نیز به کار اطلاع‌رسانی مشغولند و هر سندی می‌تواند مکمل کتابی باشد.

به هر حال عصر ما عصر اطلاعات است و همان گونه که شما گفتید هر کشور و یا هر فردی که اطلاعات بیشتر داشته باشد قدرت بیشتر نیز دارد چون در این زمان نقش اطلاعات از سرمایه بیشتر است. در آغاز عصر سرمایه‌داری نقش سرمایه بیشتر بود و امروز نقش اطلاعات برجسته‌تر شده است و طبیعی است که همه کتابداران و همکاران ما در سازمان به نحوی مشغول اطلاع‌رسانی هستند و در واقع به قدرت‌مندی مردم و کشور کمک می‌رسانند و می‌تواند در غنا بخشیدن به فرهنگ ملی و افزایش میزان اطلاعات مردم و ارتقاء سطح دانش عمومی کمک کند و در نهایت نیز باعث بالا رفتن قدرت و توان ملی می‌شود. هر چه توان ملی بالا برود پیشرفت هم دامنه بیشتری پیدا می‌کند و در واقع نسبت مستقیمی بین بالا رفتن توان ملی با توسعه پایدار وجود دارد. توسعه پایدار در کشوری امکان دارد که توان ملی و اطلاعات افزایش پیدا کند و فرهنگ و دانش عمومی بالا برود. در واقع توسعه کشور موهون گسترش امر اطلاعات است و این همان کاری است که همکاران عزیز ما در سازمان اسناد و کتابخانه ملی انجام می‌دهند.

در یک انجمن، در یک حزب و گروه و سازمان به قدرت تبدیل می‌شود و از این قدرت برای حفظ منافع آن گروه استفاده می‌شود. این منافع می‌تواند مادی باشد که مثلاً در یک سری اقدامات صنفی تجلی پیدا کند و می‌تواند منافع غیرمادی باشد که در نهایت نقش آنها را در جامعه برجسته می‌کند. از سوی دیگر، بسیار ضرورت دارد که در جامعه مدنی حکومت کوچک شود و بعضی از کارها به عهده مردم گذاشته شود و مهم است که هر قشری از جامعه برای خودش تشکیلاتی داشته باشد و هم اینکه بتواند نقش اجتماعی خود را بهتر انجام دهد و خواسته‌های خود را برنامه ریزی کند.

○ در چند سال اخیر ما شاهد رشد چشم گیر انجمن‌های غیردولتی بوده‌ایم، انجمن‌هایی که هر یک موضوعی خاص را در بر می‌گیرند، به نظر جناب عالی انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی که سروکارش با اطلاعات و دانش و آگاهی است چه جایگاهی در میان سایر انجمن‌ها می‌تواند داشته باشد؟

اینکه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی با دانش سر و کار دارد جنبه مثبت قضیه است و از آنجا که تمام کتابداران کشور نقش برجسته‌ای در اطلاع‌رسانی دارند نقش مهمی در اعتلای خرد و دانایی جامعه دارند و به همین دلیل نیز این انجمن دارای موقعیت حساس و مهمی است. این انجمن می‌تواند نقش‌های گوناگونی ایفا کند، نقش‌هایی چون آموزش کتابداران، مشخص کردن شیوه‌های بهتر اطلاع‌رسانی، ارائه اطلاعات به جامعه در قالب نشر

کاغذی و دیجیتالی و از همه مهم‌تر مشخص کردن جایگاه بلند کتابداران در جامعه. انجام این امور توسط انجمن باعث تعامل بهتر بین مردم و کتابداران می‌شود، یعنی مردم نقش ملی و بسیار مفید و شایسته کتابداران را درک می‌کنند و الفت بهتری بین مردم و کتابداران به وجود می‌آید و کتابداران نیز برای رساندن اطلاعات و سازماندهی عناصر اطلاعاتی انگیزه بیشتری پیدا می‌کنند. از سوی دیگر، چنین تعاملی در یک جامعه مردم‌سالار باعث می‌شود تا پایه‌های ذهنی دموکراسی تحکیم شود و طبعاً هر چه این ارتباطات ذهنی افزایش یابد و هر چه اطلاع‌رسانی ما بهتر گردد و معلومات جامعه بالا برود زمینه‌های برقراری دموکراسی یا به اصطلاح فرهنگ دموکراسی در جامعه بهتر شکل می‌گیرد و به دنبال توسعه فرهنگ مردم‌سالاری است که دموکراسی تحقق می‌یابد. دموکراسی را نمی‌شود به صورت مکانیکی یا دستوری تحمیل یا تزریق کرد. جامعه باید آمادگی پذیرش آن را داشته باشد. دموکراسی یک روش زندگی است و مردم باید این روش را بخواهند، آن را درک کنند و به قواعد آن پای بند باشند و اگر این موضوع فقط ظاهری باشد، یعنی به زبان بخواهند ولی در عمل آن را رعایت نکنند، هیچ‌وقت نهادهای دموکراتیک در جامعه تحقق پیدا نمی‌کنند.

○ جناب عالی ریاست سازمانی را بر عهده دارید که این سازمان با جمع‌آوری، پردازش و توزیع اطلاعات سروکار دارد، آیا به نظر شما می‌توان گفت کتابداری که کتابی را به دست مراجعه‌کننده می‌رساند و یا به نوعی اطلاعی به دیگران می‌دهد در حقیقت به توزیع قدرت می‌پردازد؟ آیا با این تعبیر موافق هستید؟

به هر حال عصر ما عصر
اطلاعات است و همان گونه که
شما گفتید هر کشور و یا هر
فردی که اطلاعات بیشتر
داشته باشد قدرت بیشتر
نیز دارد چون در این زمان
نقش اطلاعات از سرمایه
بیشتر است

بیانیه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران

به مناسبت روز

«کتاب، کتابدار و اطلاع‌رسانی»

در یازدهمین دوره هفته کتاب

سزاوار شکر آفریننده‌ای است

که هر قطره از وی دل زنده‌ای است

از کتاب به عنوان مظهر اندیشه و خردورزی آدمی و عالی‌ترین ابزار انتقال یافته‌ها یاد کرده‌اند. اگر نویسندگان اعلام می‌نمایند: «ما می‌نویسیم و می‌خوانیم تا آدم‌های گوناگون بتوانند در کنار هم و با هم بر این کره کوچک اما هنوز زیبا زندگی کنند»، کتابداران و اطلاع‌رسانان اعلام می‌کنند: «ما متعهدیم آنچنان که در طول تاریخ به اثبات رسیده است نوشته‌ها و آثار نویسندگان و مؤلفان را بدون توجه به هیچ محدودیتی حفظ کنیم و با بهترین شیوه‌ها در کتابخانه‌ها، آرشیوها و مراکز اطلاع‌رسانی دسترس‌پذیر سازیم و اطلاعات آنها را اشاعه دهیم تا در ساختن دنیایی سرشار از سلامت اندیشه و صلح شریک باشیم.»

انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایرانی ضمن عرض تبریک یازدهمین هفته کتاب و ارج نهادن به زحمات همهٔ خادمان کتاب، آرزوی توفیق همهٔ همکاران ارجمند و گرامی را در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی - این سنگرهای علم و آگاهی که صادقانه و متعهدانه در خدمت پرورش هموطنانی آگاه هستند - از درگاه ایزد یکتا مسئلت می‌نماید.

انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران

فردی تمام وقت این مسئولیت را به عهده داشته باشد. مطلب دیگر اینکه انجمن باید دفتری داشته باشد که البته ما در کتابخانه ملی مکانی به آنها اختصاص داده ایم. در واقع کتابخانه ملی به دلیل اینکه مادر کتابخانه‌های کشور است شاید لازم بوده تا زمانی که انجمن توان مالی برای استقلال مکانی ندارد مختصر فضایی برای آنها در نظر بگیرد. زیرا این انجمن یا سازمان نوپا می‌باشد و باید تقویت شود و فکر می‌کنم جدا از سازمان اسناد و کتابخانه ملی، مراکزی چون وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، هیئت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و حتی وزارت آموزش و پرورش نیز باید برای تقویت این انجمن کمک کنند.

○ جناب عالی به هیئت مدیره انجمن اشاره کردی، همان‌گونه که مطلع هستید در اسفندماه سال جاری زمان انتخاب هیئت مدیره جدید است و کتابداران برای مرتبه دوم باید افرادی را انتخاب کنند تا به امور انجمن بپردازند، آیا شما برای کتابدارانی که باید هیئت مدیره را انتخاب کنند توصیه یا پیشنهادی دارید؟

در درجه اول باید افرادی از آقایان و بانوان انتخاب شوند که علاقه مند به انجمن باشند. شرط دوم این است که در انتخاب اعضای هیئت مدیره نوعی خردورزی و استفاده از نفوذ معنوی و اداری اعضای که برای هیئت مدیره انجمن پیشنهاد می‌شوند وجود داشته باشد یعنی اگر یک نفر مورد تأیید هیئت امناء و یک نفر از جانب سازمان اسناد و کتابخانه ملی در هیئت مدیره باشد احتمال نیرومندی هیئت مدیره بیشتر است. البته هر چه مدنظر کتابداران سراسر کشور باشد همان اتفاق خواهد افتاد و حرف من فقط یک توصیه است و اینکه آنها این ملاحظات را نیز داشته باشند و افرادی را انتخاب کنند که گره‌گشا باشند. خوبی و علاقه‌مندی از شروط لازم است اما امتیازات دیگر نیز نباید از نظر دور باشند و به هر حال امیدوارم هیئت مدیره‌ای توانمند انتخاب شود. لازم می‌دانم در اینجا اضافه کنم که رئیس فعلی هیئت مدیره دکتر فتاحی هستند و ایشان بسیار شایسته و با علاقه همه کارهای انجمن را پیگیری کردند و باید از ایشان بسیار سپاسگزار باشیم.

○ برای آخرین پرسش اگر امکان دارد نظر تان را درباره خبرنامه انجمن بفرمایید.

آخرین شماره خبرنامه انجمن را چندی پیش مطالعه کردم و در آن پیشرفت محسوسی مشاهده کردم. پیشنهاد می‌کنم در این نشریه همه تغییر و تحولاتی که در کتابخانه‌های کشور صورت می‌گیرد منعکس شود، به مشکلات جامعه کتابداران نیز پرداخته شود و بعضاً به درد دل‌های کتابداران توجه گردد و همواره باید به کمبودها اشاره و نیازها را مطرح کند و پیگیر مسائل صنفی باشد و در نهایت به بودجه‌های فرهنگی و میزان امکاناتی که دولت به امر تهیه منابع و تجهیز کتابخانه‌ها می‌گذارد رسیدگی و اعلام نظر نماید و با مقاله‌های انتقادی و یا تحلیلی و ارائه اقدامات کشورهای دیگر نقش روشنگری و هدایت را ایفا کند. از طرف دیگر نشریه انجمن باید به قوانینی که به نحوی به کتابداران و کتابخانه‌ها ارتباط پیدا می‌کند بپردازد و در مورد تکنولوژی جدید فناوری اطلاعات حساس باشد و انجمن حتماً باید سایت اینترنتی داشته باشد و از سوی دیگر اطلاعات جدید را برای انعکاس در نشریه جمع‌آوری نماید و زمینه مقایسه آنچه در دنیا رایج است با آنچه در کشور ما وجود دارد فراهم سازد. چنین مقایسه‌ای باعث تنویر افکار می‌شود و اذهان عمومی را نسبت به موقعیتی که داریم روشن می‌کند.

○ با تشکر از اینکه وقتتان را به ما اختصاص دادید. موفق باشید.

آرزوی دوم: پایگاه‌های داده ویژگی‌ها و کیفیت‌های منحصر به فردی دارند

تاکنون چند بار دانشجویان به بخش مرجع مراجعه کرده و مقاله‌ای را به شما ارائه داده و گفته‌اند: «من این مقاله را از کامپیوتر پیدا کرده‌ام، ولی الان نمی‌دانم که از کدام کامپیوتر پیدا کرده‌ام؟» تاکنون چند بار شده که دانشجویان اطلاعات کتابشناختی را به‌طور کامل نوشته باشند تا بتوان دقیقاً مدرک مورد نظر را بازیابی کرد؟ بنابراین دانشجویان بسیار زیادی هستند که هنوز نمی‌دانند، در کتابخانه نظام‌های مختلف زیادی با قابلیت بازیابی وجود دارند که هر کدام از آنها متفاوت و منحصر به فرد هستند. مطمئن نیستم که آنها واقعاً چه فکر می‌کنند اما گمان می‌کنم آنها فکر می‌کنند آنچه در کامپیوتر هست، یک نظام یکنواخت است.

من آرزو می‌کنم بتوانم به دانشجویان زیادی یاد بدهم تا بتوانند کیفیت‌های متمایز پایگاه‌های اطلاعاتی را تشخیص دهند و اینکه پایگاه‌های اطلاعاتی متفاوت، اهداف متفاوتی دارند. AGRICOLA متفاوت از GeoRef, ERIC و Proquest است. دانشجویان نیاز دارند که چگونگی ارزیابی پایگاه‌های اطلاعاتی به آنها یاد داده شود و سؤالاتی را در مورد پایگاه‌های اطلاعاتی بپرسند تا یاد بگیرند که چرا آنها متمایز از یکدیگرند و آن‌گاه پایگاه‌های اطلاعاتی مورد نظر را عاقلانه‌تر انتخاب کنند. این سؤالات باید در ارتباط با موضوع پایگاه‌های اطلاعاتی، ایجادکنندگان پایگاه‌های اطلاعاتی، قالب مدخل‌ها از قبیل متن کامل، چکیده یا صرفاً اطلاعات کتاب‌شناختی، نوع مواد مثل مقالات مجلات علمی، کتاب‌ها، نقدی و بررسی‌ها یا نوارهای ویدئویی و همچنین زمان تعیین شده برای دستیابی به پایگاه‌ها باشد.

چنانچه دانشجویان قادر باشند مرتبترین پایگاه تخصصی در ارتباط با موضوع مورد نظرشان را انتخاب کنند، اطلاعات با ارزش‌تر و تخصصی‌تری را کسب خواهند کرد.

آرزوی سوم: وب، شگفت‌انگیز اما محدود است

وب یکی از بزرگ‌ترین پیشرفت‌ها در انتقال اطلاعات از زمان اختراع چاپ تاکنون است. وب شگفت‌انگیز، سرگرم‌کننده و محدود است. من آرزو می‌کنم بتوانم استفاده‌کنندگان از کتابخانه را طوری بار آورم که بتوانند آنچه در وب موجود است و چگونگی ارائه آن را دریابند. من در جلسات آموزش کتابشناختی، ایده ارزیابی وب را با استفاده از سؤالات سنتی گزارشگران روزنامه‌ها مانند چه کسی؟ چه؟ کجا؟ کی؟ چگونه؟ مطرح می‌کنم. چه کسی این وب را ایجاد کرده است و معیارهای ساخت آن چیست؟ چرا این وب سایت را ایجاد کرده‌اند؟ چه موقع ایجاد شده است؟ آخرین باری که روزآمد شد، کی بوده است؟ آیا این سایت در بهبود و گسترش یک محصول یا یک نظریه نقشی داشته است؟ و بالاخره آیا در این وب اطلاعات با ارزشی یافت می‌شود؟

آرزوی اول و سوم با یکدیگر مرتبطند. اطلاعات بسیار اندکی در وب‌ها واقعاً رایگان هستند. مالیات دهندگان، آگهی دهندگان یا دیگر گروه‌های ویژه ذی‌نفع هزینه سایت‌های وب را می‌پردازند. من از دانشجویان می‌پرسم اگر اطلاعات اینقدر با ارزشند، آیا آنها به‌طور رایگان در وب‌ها عرضه خواهند شد؟ خیلی به ندرت پیش می‌آید اطلاعات سطح بالا و با ارزش به‌طور رایگان قابل دستیابی باشند. مقدار زیادی از اطلاعات مفید وب‌ها از منابع دولت‌های مرکزی و محلی از قبیل بخش‌های دانشگاهی و بخش‌های دولتی به دست می‌آید. مالیات‌دهندگان از این سایت‌ها پشتیبانی می‌کنند و هزینه بسیاری از سایت‌های دیگر به وسیله آگهی دهندگان و توسعه دهندگان محصولات خاص فراهم می‌شود و گروه‌های ویژه ذی‌نفع ممکن است سایت‌هایی را برای آموزش و پشتیبانی از دیدگاه‌های خود ایجاد کنند.

آرزوی چهارم: فهمیدن تفاوت میان مجلات عاقلانه‌پسند و نشریات علمی

به ندرت کسی برای دانشجویان دوره کارشناسی تفاوت‌های میان مجلات معمولی و مجلات علمی را توضیح می‌دهد ولی با این وجود استادان انتظار دارند که دانشجویان تفاوت آنها را بدانند. کتابخانه‌های دانشگاهی و کتابخانه‌های عمومی ممکن است تعداد اندکی از مجلات علمی مانند JAMA یا New England Journal of Medicine را مشترک شوند. کتابخانه‌های دانشگاهی تعداد زیادی از مجلات تخصصی را مشترک می‌شوند. این تفاوت اساسی میان این گونه کتابخانه‌ها و کتابخانه‌های دانشگاهی به ندرت برای دانشجویان توضیح داده می‌شود. اگر در این مورد چ‌مدود ده دقیقه به دانشجویان توضیح داده شود، آنها می‌توانند یاد بگیرند که این نوع مواد را تشخیص دهند و بدانند که چرا آنها متفاوت هستند. من در کلاس‌ها سعی

○ آرزو می‌کنم بتوانم

به مراجعه‌کنندگان

کتابخانه تفهیم کنم

که اولاً،

قدر هزینه‌های زیادی را که

صرف فراهم‌آوری مواد

کتابخانه‌ای می‌شود بدانند

و ثانیاً به آن ارج نهند.

○ آرزو می‌کنم بتوانم به

دانشجویان یاد بدهم که

پایگاه‌های اطلاعاتی

متفاوت،

اهداف متفاوتی دارند.

شش آرزوی کتی فسیمایر!

نوشته کتی فسیمایر ۲
ترجمه علی مرادمند ۳

آرزوی اول: اطلاعات رایگان نیست، و در حقیقت بسیار گران است.

استفاده کنندگان کتابخانه به ندرت درباره اینکه چگونه می توانند به مواد کتابخانه ای دسترسی پیدا کنند، فکر می کنند. در حقیقت بسیاری از استفاده کنندگان فکر می کنند هر اتفاقی که در کتابخانه می افتد، کاملاً رایگان است. من آرزو می کنم که با استفاده کنندگان ارتباط برقرار کنم و به آنها بگویم که اطلاعات نه تنها رایگان نیست بلکه در بسیاری موارد خیلی هم گران هست. من آرزو می کنم بتوانم به مراجعه کنندگان کتابخانه تفهیم کنم که اولاً، قدر هزینه های زیادی را که صرف فراهم آوری مواد کتابخانه ای می شود، را بدانند و ثانیاً به آنها راجع نهند. این هزینه ها شامل خرید مواد کتابخانه ای، هزینه ساختمان و تجهیزات و پرداخت چقوق کارمندان کتابخانه می شود. کتاب ها به طور سحرآمیز در روی قفسه ها ظاهر نشده اند. نویسندگان، کتابداران، کارکنان کتابخانه و ناشران رایگان کار نمی کنند. چتی ممکن است استفاده از پایگاه های داده ای مثل PubMed, AGRICOLA و ERIC برای کاربران رایگان باشد، ولی هزینه های آنها توسط مالیات دهندگان پرداخت می شود. مواد کتابخانه ای گران هستند، با این وجود بسیاری از استفاده کنندگان به اینکه چطور مواد کتابخانه ای خریداری می شوند، توجه ندارند.

استفاده کنندگان کتابخانه می خواهند که مقالات به طور مستقیم به کامپیوتر آنها منتقل شوند. رسانه ها و داستان های علمی تخیلی بیشتر این را القاء می کنند که اطلاعات به طور سحرآمیزی با فرمان های صوتی از کامپیوتر دریافت می شوند. اما از این نظر، کتابخانه ها متحمل هزینه های سنگینی می شوند. به ویژه در این باره "علوم ۵" نمونه خوبی است. این «وب علوم» برای بسیاری از دانشمندان که می خواهند به آن دسترسی داشته باشند، شناخته شده است. لیکن بیشتر آنها از هزینه هایی که کتابخانه ها برای این شبکه متحمل می شوند، بی اطلاع هستند.

تعداد دانشجویان خیلی زیاد، و زمان ارائه خدمات بسیار اندک است. آیا این وضعیت کتابخانه ها برای همیشه باقی خواهد ماند؟ تاکنون چند بار در میز مرجع دریافته اید که استفاده کنندگان کتابخانه برای درک مفاهیم مهمی درباره چگونگی سازماندهی و ارزش گذاری، زمان از دست می دهند؟ و آیا به نظر می رسد که این شرایط بارها اتفاق بیفتند و چنین سوالاتی بارها و بارها پرسیده شود؟ برای مثال دانشجویی با یک استناد ناقص ۴ به بخش خدمات عمومی مراجعه می کند و می گوید: «خوب، این را من در کامپیوتر پیدا کرده ام» در چالی که اطلاعات اندکی از پایگاه اطلاعاتی مربوطه دارد. دانشجویان و برخی از اعضای هیئت علمی می گویند: «خوب از آنجایی که تمام مواد موجود در کتابخانه رایگان هستند، چرا کتابخانه امکان دسترسی الکترونیکی به مجلات علمی را فراهم نمی کند؟» دانشجوی دیگری می گوید که تکلیف او پیدا کردن یک مقاله تحقیقی از مجلات علمی ست و بعد می پرسد که: «آیا می توانم آن را از نیویورک تایمز پیدا کنم؟» و دانشجوی دیگر فقط از سایت «یاهو» اطلاعاتی برای نوشتن تکلیف درسی خود با موضوع اصلاح ژنتیکی غذاها می خواهد. این استفاده کنندگان کتابخانه فاقد درک چگونگی سازماندهی اطلاعات، وظایف کتابخانه ها و چگونگی ارزشیابی اطلاعات هستند.

به همین دلیل است که من آرزو می کنم فرشته کتابداران از کتابخانه بازدید کرده و دو برابر سه آرزوی معمولی مرا برآورده سازد چونکه او فرشته کتابداران است و فقط آرزوهایی را که با کتابخانه مرتبط باشند برآورده می کند. آرزوهایم به من کمک خواهند کرد که این شش مفهوم را به طور کارآمد و مؤثر به گروه زیادی از استفاده کنندگان کتابخانه یاد بدهم. شش آرزوی من اینها هستند:

انجمن کتابداری جمهوری چک

مترجم فرانک زارع زاده ۱

انجمن کتابداری و متخصصان اطلاع‌رسانی جمهوری چک (SKIP) یک سازمان غیرانتفاعی تخصصی و حرفه‌ای برای کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی است که نقش انجمن کشوری را دارد. وظیفه این انجمن تلاش برای پیشرفت مداوم استانداردهای خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی است و در این راه به افزایش شخصیت حرفه‌ای می‌اندیشد. همینطور برای رسیدن به هدف وضعیت بهتر برای توسعه و فعالیت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی تلاش می‌کند. انجمن بیش از ۱۲۰۰ عضو دارد و به صورت منطقه‌ای سازمان‌دهی شده است و ده کمیته منطقه‌ای دارد. فعالیت‌های اختصاصی توسط بخش‌هایی چون کتابخانه‌های عمومی، کلوپ‌ها، کتابخانه‌های کودکان، و توسط کمیسیون‌ها مانند کمیسیون‌های قانون‌گذاری، چاپ، روابط بین‌المللی و خودکار کردن اجرا می‌شوند.

انواع فعالیت‌ها

- در ایجاد و درک مفاهیم قانون‌گذاری حرفه‌ای شرکت می‌کند.
- با سازمان‌های آموزشی و دیگر سازمان‌هایی که با علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در این کشور و خارج درگیر هستند، همکاری می‌کند.
- رویدادهای اجتماعی و حرفه‌ای را برای کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی سازماندهی می‌کند.
- در آموزش حرفه‌ای متخصصان شرکت می‌جوید و در آموزش تمام عمر برای کتابداران و متخصصان اطلاع‌رسانی اهتمام می‌ورزد.
- با انجمن‌های حرفه‌ای و سازمان‌هایی با اهداف یکسان و مشابه هم در داخل کشور و هم در خارج از کشور ارتباط برقرار می‌کند و عضو فدراسیون بین‌المللی انجمن‌های کتابداری ایفلاست.
- بولتن خبری حرفه‌ای انجمن را منتشر می‌کند.

رویدادهای مهم برای انجمن

- ارتقاء فعالیت ملی در «هفته کتابخانه»
- همایش ملی «کتابخانه‌ها در زمان معاصر»
- «سمینار خودکارسازی نظام‌های کتابخانه»
- «کتابخانه‌ها در هزاره بعدی» سمیناری برای ساختن و بازسازی ساختمان‌های کتابخانه، دیگر رویدادها در منطقه،
- همکاری بین‌المللی،
- شرکت در پروژه‌های اروپایی CECUP و DECID.

مأخذ:

WWW.nkp.cz/o-knihovnach/konsorcia/SKIP/english/index-e.htm

۱- کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

○ اطلاعات نه تنها رایگان نیست بلکه در بسیاری از موارد خیلی هم گران است

آرزوی ششم: قدردانی از حجم و تنوع اطلاعات موجود

بارها شده است که دانشجویی به کتابخانه مراجعه می‌کند و می‌گوید: «من دانشجوی دوره کارشناسی ارشد هستم و این اولین بار است که از کتابخانه استفاده می‌کنم.» من می‌خواهم با گفتن این جمله جواب این دانشجو را بدهم که: «آه، کودک بینوا! شما استفاده از یکی از بهترین منابع دنیا را از دست داده‌ای، شما میلیون‌ها کتاب، مجلات معمولی و مجلات علمی و صدها پایگاه اطلاعاتی در دسترس داری، و منابع عظیمی که بر روی وب‌ها وجود دارند ولی اهمیت آنها را نمی‌دانی.» فلسفه آموزشی من این است که یکی از مهم‌ترین مهارت‌هایی که دانشجویان می‌توانند در دانشگاه یاد بگیرند، توانایی پیدا کردن اطلاعات توسط خودشان است، و وظیفه من کمک به آنها در یادگیری این مهارت‌هاست. این مسئله مرا ناراحت می‌کند وقتی که می‌بینم دانشجویان فایده‌ی یکی از بزرگ‌ترین منابع اطلاعاتی و دانش خود را نمی‌دانند و این منبع بزرگ همان کتابخانه دانشگاه است. آرزو می‌کنم که ای کاش تکنیک‌های بهتری برای جذب دانشجویان به کتابخانه به طور فیزیکی یا الکترونیکی در اختیار داشتیم و منابع شگفت‌انگیز زیادی را که در کتابخانه موجود هستند به آنها معرفی می‌کردم.

می‌کنم که به دانشجویان یاد بدهم که مقالات مجلات علمی نوشته می‌شوند تا پژوهش‌های گوناگون زیادی را برای آیندگان ثبت کنند و پژوهشگرانی که افکار اصلی و دست اول و تحقیقات علمی تولید می‌کنند نویسندگان مقالات آن هستند.

به هر حال تعداد بسیار اندکی از دانشجویان از این توضیحات و دلایلی که چرا مجلات علمی بسیار مهم بوده و با ارزش‌تر از مجلات معمولی در هنگام جستجوی گزارش‌های تحقیقاتی تخصصی هستند، آگاه می‌شوند.

آرزوی پنجم: همه موتورهای جستجو اصلی دارند که تعیین می‌کند چه چیزی بازایی شده است.

اگر چه بیش از دوازده سال است که پایگاه‌های اطلاعاتی برای جستجو در دسترس کاربران قرار گرفته، ولی تعداد اندکی از دانشجویان تکنیک‌های پیشرفته جستجو را یاد گرفته‌اند. بسیاری از دانشجویان هنوز هم چیزی را در کادر جستجو نوشته و اجازه می‌دهند که عمل جستجو آغاز شود و بعد اولین رکورد بازایی شده را انتخاب می‌کنند بدون توجه به اینکه رکورد بازایی شده با موضوعی که باید درباره آن تحقیق بکنند، ارتباطی داشته باشد. یادگیری بعضی تکنیک‌ها مانند استفاده از عملگرهای بولی، محدود کردن جستجو به عناوین، کوتاه‌سازی واژه‌ها می‌تواند به طور جدی باعث افزایش یا کاهش نتایج جستجو شود. اما دانشجویان اندکی در حین جستجو از این تکنیک‌ها استفاده می‌کنند. صرف وقت برای یادگیری اصول جستجوی پایگاه‌های اطلاعاتی یا استفاده از موتورهای جستجوی وب می‌تواند کارآیی دانشجویان را هنگامی که با یک منبع الکترونیکی کار می‌کنند، افزایش دهد.

عمومی جامعه امروز ما پاسخگوی این نیازها می‌باشند؟ مسائل فوق نشان‌دهنده وضعیت فعلی جامعه اطلاعاتی ماست. و این جامعه ضعیف اطلاعاتی با بحران دیگری روبروست و آن پیشرفت تکنولوژی در کشورهای توسعه یافته است و ما به جای اینکه زمینه‌های لازم را برای ورود تکنولوژی‌های جدید به کشور خود آماده سازیم فقط ورود صرف آن تکنولوژی را به کشور باعث پیشرفت خود دانسته‌ایم. ۱۸ باید افزود همه جوامع از انقلاب اطلاعاتی سود نخواهند برد. برخی از جوامع ممکن است به دلیل فقدان زیرساخت‌های مناسب حتی زبان نیز بیینند. ۱۹ در این جا لازم است به ورود اینترنت به کشور اشاره شود: در ایران اینترنت برای بسیاری از افراد یک رؤیای دست نیافتنی است. بسیاری از خانواده‌ها فاقد رایانه هستند و یا اگر باشند پرداخت هزینه اینترنت و به دنبال آن تلفن برای همه مقدور نیست. در نتیجه می‌توان گفت بیشتر کاربران اینترنت به بخش‌های باریکی از اجتماع تعلق دارند. ۲۰ اما متأسفانه در همین جامعه کوچک کاربران اینترنتی، به دلیل عدم وجود زیرساخت‌های

درست اطلاع‌رسانی، از اینترنت به درستی استفاده نمی‌شود و کارایی اینترنت از مرز یک نظام مخابراتی پست الکترونیکی تجاوز نکرده است. ۲۱

مسئولان سایت در کتابخانه‌های مختلف معتقدند ۹۵ درصد از مراجعان فقط برای چک کردن و کنترل صندوق پست الکترونیکی (Email) به کتابخانه مراجعه می‌کنند. پس به این نتیجه می‌رسیم که ورود هرگونه فناوری اطلاعاتی از خارج از مرزهای کشور بدون توجه به تأیید آن توسط جامعه و انطباق آن با شرایط خاص و واقعی کشور، نمی‌تواند اهداف سیاستگذاران آن را تضمین کند و یا حتی باعث پیشرفتی شود. متأسفانه بسیاری از فناوری‌ها جدید در جامعه ما باعث محدودیت شده است تا توسعه. برای مثال قبل از کامپیوتری شدن کتابخانه‌ها، نحوه استفاده از برگه‌دان مسئله مهمی بود و مراجعه‌کننده نمی‌دانست چگونه کتاب مورد نظر خود را پیدا کند و یا اصلاً این ارقام و حروف روی کارت‌ها چیست؛ اما شاید با چند بار مراجعه می‌توانست یاد بگیرد. مشکل امروز حادثتر است چه بسیار

مهندسانی ۲۲ که از یک جستجوی ساده در نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای عاجزند و شاید غروری کاذب مانع سؤال کردن آنها می‌شود. قطعاً همه ما عباراتی نظیر کتابخانه‌های دیجیتال، کتابخانه‌های مجازی، آموزش از راه دور، تجارت الکترونیکی و مانند آنها را بسیار می‌شنویم. این مسائل نزد کتابداران به نوعی و مانند آنها بحث روز هستند. شاید بعضی از کتابداران راه پیشرفت و نزدیکی به کشورهای پیشرفته را فقط در یادگیری این گونه مسائل می‌بینند و به نوعی با نزدیکی به این موضوعات سعی بر اثبات این نظریه دارند که ما از جهان غرب چیزی کم نداریم. اما باید واقعیت جامعه را دید. در اینجا لازم است سئوالی را که در اول بحث مطرح شد دوباره تکرار کنیم. جامعه ما نسبت به داشتن کتابخانه‌های دیجیتال و مجازی و مانند آنها چقدر احساس نیاز می‌کند؟ آیا بهتر نیست ما

به بسترسازی و فراهم کردن زمینه‌های پیشرفت و یا به نوعی به بی‌ریزی اطلاعات در جامعه خود پردازیم؟ متأسفانه در میان کتابداران کمتر کسی است که به خاطر چرچه و برای ارتقاء این رشته در کشور تلاش کند. بسیاری از کتابداران فقط با اهداف مادی و بدون توجه به اهداف معنوی و فکری، اقدام به انجام اموری می‌کنند که هیچ سودی برای جامعه نداشته و نخواهد داشت. از جمله ترجمه متون و کتاب‌هایی که هیچ سختی با جامعه امروز ما ندارد و نیازهای ما را به هیچ وجه مرتفع نمی‌سازد و متأسفانه در پس آنها هیچ چیز جز اهداف مصلحت‌گرایانه مانند کسب شهرت، ارتقاء مرتبه و یا دست یافتن به موقعیت‌ها و مشاغل جدید هدف دیگری وجود ندارد.

موضوع جلسه انجمن کتابداران ایران که در تیرماه سال جاری برگزار شد طراحی وب سایت برای کتابخانه‌ها بود. فرهنگسرای ارسباران جمعیت بسیاری از کتابداران را در خود جای داد. شاید بیشتر کتابداران به فکر داشتن یک کتابخانه

دیجیتالی و مجازی هستند و این در صورتی است که می‌دانیم از هر ۶۰،۰۰۰ ایرانی فقط یک نفر از اینترنت استفاده می‌کند. ۲۳ و در برخی دانشکده‌ها دانشجوی کارشناسی حق استفاده از اینترنت را ندارد. و باز جای تأسف است که در جلسه بعدی انجمن در شهریور ماه سال جاری شاید ۱۵ جمعیت جلسه قبلی حضور نداشتند و این کم لطفی کتابداران شاید فقط به خاطر موضوع جلسه بود: «کتابخانه‌های روستایی».

آیا کتابخانه‌های روستایی، عمومی و آموزشگاهی یک کشور پایه و اساس دیگر کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی نیستند؟ آیا یک شاگرد مدرسه، یک فرد روستایی، و یا شخصی از عامة مردم که بعدها برای ادامه تحصیل وارد دانشگاه‌ها می‌شود نباید ذهنیت درستی از کتابخانه داشته باشد؟

تنها راه پیشرفت و توسعه این است که به جای معطوف کردن همه توجه خود به روی مقولاتی خاص، برای مثال منابع دیجیتال (که به هیچ

عنوان برخاسته از نیازهای جامعه نیستند و نیازی را رفع نمی‌کنند) به دیگر مسائل و مشکلات جامعه اطلاعاتی خود پردازیم. زیرا پرداختن به مسائلی که در جامعه ما کاربرد چندانی ندارد فقط باعث ایجاد فاصله و دوگانگی اطلاعاتی در جامعه می‌شود و افراد کم امکانات را محروم‌تر می‌سازد پس بهتر است به جای اینکه سعی کنیم از هر نظر مانند کشورهای غربی بشویم تلاش کنیم آنچه داریم قوی و محکم سازیم و زمینه‌های پیشرفت ثانویه خود را این گونه فراهم کنیم و فقط در این صورت است که اطلاعات را برای همه اقشار جامعه دسترس پذیر کرده‌ایم و به شعار Information for all (اطلاعات برای همه) نزدیک شده‌ایم.

○ سؤال این است چرا جامعه

اطلاعاتی و کتابخانه‌های ما

نتوانسته‌اند خود را با دنیای

پیشرفته اطلاعاتی غرب

همانگ و همگام سازند؟

○ از ۱۳۴ هزار مدرسه موجود در

کشور فقط ۳۴ هزار مدرسه

کتابخانه دارند!

○ کتابداران مدارس معمولاً

مربیان پرورشی و یا دبیران دینی

هستند و این خود نقص بزرگی

است.

○ بسیاری از کتابداران فقط با

اهداف مادی و بدون توجه به

اهداف معنوی و فکری، اقدام به

اموری می‌کنند که هیچ سودی

برای جامعه‌ها نداشته

و نخواهد داشت.

کتابداران ایرانی جامعه اطلاعاتی و تکنولوژی جهانی

نوشته مهرنوش مظفریان ۷

پایه گذاری شود و به همین دلیل است که کتابخانه در دبستان و دبیرستان نقش مهمی را در ایجاد عشق به مطالعه ایفا می کند. امروز در بیشتر کشورها سعی و کوشش می شود که در مدارس کتابخانه ای ولو کوچک وجود داشته باشد. هدف این کتابخانه ها کمک به بهتر خواندن و بیشتر خواندن و برانگیختن ذوق مطالعه در جوانان می باشد. در ایران مجبور هستیم برای پیشبرد کتابخانه های مدارس به راستی مبارزه کنیم و انقلابی اساسی را شروع کنیم زیرا هنوز مسئولان امور آموزش و پرورش و معلمان بی به ارزش واقعی کتابخانه در مدرسه نبرده اند و نمی دانند که مقصود ما کتابداران از کتابخانه در مدرسه چیست. ۱۲. متأسفانه از ۱۳۴ هزار مدرسه موجود در کشور فقط ۳۴ هزار مدرسه کتابخانه دارند این موضوع خود عمق فاجعه را به خوبی نمایان می کند. آن ۳۴ هزار مدرسه نیز یا اسماً کتابخانه دارند یا مکانی شبیه به کتابخانه، غیر قابل استفاده و عمدتاً متروک و بدون متولی. ۱۳. باید اذعان کرد که قفسه ای از کتاب های مختلف بی ارزش و با ارزش که در اتاق مدیر مدرسه قرار دارد کتابخانه مدرسه به شمار نمی آید. مشکل دیگر تربیت بیشتر معلمان است که نه کتابخانه داشته اند و نه عادت و شوق به مطالعه دارند. آنان هرگز نمی توانند اثر کتاب را بر کودکان و نوجوانان درک کنند. برخی می ترسند که اگر شاگرد عادت به کتاب خواندن پیدا کند، سؤال های او زیاد شود و تکلیف معلم کتاب ناخوانده زیاده تر گردد و از ابهت و جلال او در برابر شاگرد کاسته شود. ۱۴. اما تعداد کتابداران در ۳۴ هزار مدرسه ذکر شده تنها ۵۰۹۲ نفر است. ۱۵.

بهترین نحوه انتخاب کتابداران توسط آموزش و پرورش این است که هر معلمی توانایی تدریس ندارد و یا تعداد ساعات تدریس او محدود است، مسئولیت کتابخانه به او واگذار شود. کتابداران مدارس معمولاً دبیران پرورشی و یا دینی هستند و این خود نقص بزرگی است. ۱۶.

بنابراین به جرئت می توان گفت از میان ۵۰۹۲ کتابدار مدرسه شاید یک نفر نیز تحصیل کرده رشته کتابداری نباشد. در چنین جامعه ای کودکان و نوجوانان هیچ گاه یاد نمی گیرند که کتابخانه مکانی است که در آن می توانند به پاسخ پرسش های بی شمار خود برسند و نمی توان انتظار داشت که در آینده نحوه استفاده درست از کتابخانه را بدانند و یا اهداف آن را بشناسند. این مسئله در مورد کتابخانه های عمومی نیز صادق است. کتابخانه عمومی را به «دانشگاهی برای همه» تعبیر کرده اند. به این معنا که کتابخانه به منزله دانشگاه می تواند باعث ایجاد تحولی عظیم در زندگی توده های کثیری از مردم شود. کتابخانه های عمومی نباید فقط مجموعه ای از کتاب های داستانی و تفریحی باشد زیرا امروز افراد جامعه درباره مسائل اجتماعی، سیاسی، تربیتی اطراف خود و جهان هوشیارتر و کنجکاوتر هستند. آنان به یک مرکز اطلاعات در هر زمینه احتیاج دارند ۱۷. ولی آیا کتابخانه های

یک ضرب المثل انگلیسی می گوید: احتیاج مادر اختراع است. ۱۸. اینکه ما امروزه شاهد پیشرفت و رشد تکنولوژی و علوم مختلف هستیم، همه و همه به نیاز و احتیاجی باز می گردد که بشر در طول زندگی خود احساس کرده و در صدد رفع آن برآمده است. می توان گفت هر حرکتی که برخاسته از نیاز یک جامعه باشد، باعث پیشرفت آن جامعه می شود به عبارت دیگر هر جامعه ای با شناخت بهتر خود، کمبودها و نیازهایی که دارد، در صدد رفع مشکلات و نیازهای خود برمی آید و زمینه های پیشرفت خود را هر چه بیشتر و بهتر فراهم می کند.

بعد از انقلاب صنعتی اروپا، نیاز کشورهای غربی به شدت تغییر کرد. تحول عظیم صنعت نیازمند اطلاعات روزآمد بود. جوامع غربی در صدد رفع این نیازها برآمدند و این امر سبب شد در نیمه دوم قرن بیستم میلادی و پس از جنگ جهانی دوم، انقلاب اطلاعاتی و انفجار اطلاعات در غرب اتفاق بیفتد. ۱۹. این تحول و حرکت که مطابق با نیاز این جوامع بود آنها را به شکل امروزی درآورد.

جامعه اطلاعاتی امروز ایران دچار دوگانگی شدیدی است. در یک سو ما شاهد انفجار اطلاعات و تکنولوژی در حال پیشرفت و توسعه روزافزون غرب هستیم و از سوی دیگر با جامعه اطلاعاتی ضعیف خود روبرو می باشیم و حال این سؤال مطرح است که چرا جامعه اطلاعاتی و کتابخانه های ما نتوانسته اند خود را با دنیای اطلاعاتی پیشرفته غرب هماهنگ و همگام سازند؟

اولین پاسخی که به نظر می رسد این است که شاید هیچ گاه نیازهایی که در کشورهای پیشرفته احساس شد و آنها را به اوج پیشرفت و ترقی رساند در کشور ما احساس نشده است. ما هنوز فاقد ساده ترین زمینه ها برای پیشرفت خود هستیم و علت آن این است که ما با توجه به نیازهای اصلی و اساسی خود حرکت نکرده ایم. کتابخانه های ما در سال های اخیر فقط نمونه هایی برگرفته از غرب بوده اند و یا به تعبیری کالدهای بی روح و ظاهرهایی بدون باطن، زیرا ما فقط توانسته ایم قالب و فرم آنها را بگیریم نه سنت آنان را، در ضمن نتوانسته ایم سنت خود را با آن قالب توأم سازیم و این چقیقتی است که در شئون زندگی ما نیز به چشم می خورد. ۱۰.

نوش آفرین انصاری، در مقاله ای با عنوان «کتاب و اجتماع» که در ۱۳۵۴ چاپ شده، نوشته است: «کتابخانه های ما حداقل بیست سال از کتابخانه های خوب جهان عقب هستند و سؤال من این است که آیا ما در مسیری هستیم که پس از بیست سال به آنچه که دیگران امروز رسیده اند برسیم؟» ۱۱. حال این پرسش مطرح است که چرا؟

علاقه و عادت به مطالعه در افراد باید از سنین خردسالی

خبرنامه
انجمن علمی
کتابداری و
اطلاع رسانی
ایران

سال دوم / شماره ششم / آذر و دی ماه / ۱۳۸۷

۱۰. شناسایی، بررسی و معرفی نهادها، سازمان‌ها و مجامع تخصصی داخلی و خارجی در زمینه‌های مرتبط با فعالیت‌های انجمن و برقراری ارتباط مستمر با آنها؛

۱۱. مطالعه، بررسی و شناخت مجامع تخصصی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و اقدامات لازم برای به عضویت درآوردن آنها و برعکس؛

۱۲. انجام اقدامات لازم برای به عضویت درآوردن کتابداران، اطلاع‌رسانان و دیگر افراد و نهادها و مؤسساتی که طبق اساسنامه می‌توانند به عضویت انجمن درآیند؛

۱۳. بررسی، شناسایی و اطلاع‌رسانی در زمینه‌های همایش‌های تخصصی داخلی و خارجی مرتبط و کمک به شرکت فعال اعضای انجمن در آنها؛

۱۴. شناسایی و انتخاب نمایندگان انجمن از میان اعضای فعال در شهرستان‌ها و معرفی آنها به هیئت مدیره برای تأیید و برقراری ارتباط مستمر با آنها؛

۱۵. شناسایی شخصیت‌های حقیقی و چقوقی برای کسب کمک‌های معنوی و مادی برای پیشبرد اهداف انجمن؛

۱۶. تهیه و تدوین کارنامه سالانه فعالیت‌های انجمن و توزیع آن میان اعضای انجمن و دیگر مؤسسات و همچنین برخی مسئولان پس از تأیید هیئت مدیره.

۵ آیا از همه ظرفیت‌ها و توانایی‌های موجود برای رسیدن به اهداف و انجام وظایف استفاده شده است؟ تا حد امکان بله.

۵ چه فعالیتی برای جذب اعضای بیشتر، به ویژه اعضای که تحصیلات دانشگاهی ندارند اما تجربه کار دارند انجام شده است؟

شرایط عضویت و فرم‌های عضویت در مقاطع مختلف برای کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی، گروه‌های کتابداری و غیر آنها ارسال شده است. در همه سمینارها و همایش‌های انجمن، فرم‌های عضویت توزیع شده و همگان به عضویت در آن تشویق شده‌اند. در وب‌سایت انجمن با نشانی WWW.IIISA.ORG.IR نیز شرایط و فرم‌های عضویت ارائه شده‌اند.

همچنین در گروه بحث الکترونیکی کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران با نشانی lisferdowsi.un.ac.ir شرایط و فرم‌های عضویت موجود است که علاقه‌مندان می‌توانند به آنجا مراجعه کنند.

۵ آیا کارت شناسایی برای اعضا صادر شده است؟ و اگر جواب منفی است، چرا؟ هنوز خیر. اما قرارداد مربوطه منعقد شده و سری اول آن به زودی صادر خواهد شد.

۵ موانع و مشکلات عمده کاری شما چیست؟ استقبال نکردن افراد از همکاری با انجمن و دسترسی نداشتن به امکانات مطلوب مورد نیاز.

۵ سئوالی که در ذهن همه اعضای انجمن وجود دارد این است که آیا امکان دارد سریع‌تر و زودتر دعوت‌نامه‌های همایش را ارسال کرد؟

بنا به دلایلی چند متأسفانه در برخی موارد دعوت‌نامه‌ها دیر به دست اعضای انجمن می‌رسد که می‌توان به این موارد

اشاره کرد:

- مشخص نبودن زمان دقیق سخنرانی‌ها،
- مشکلات پستی،

- دشواری‌های متعدد برای تعیین محل برگزاری همایش‌ها،

- ثابت نبودن محل برگزاری همایش‌ها که خود مشکلاتی را در زمینه هماهنگی و غیر آن به وجود می‌آورد.

۵ اعضای انجمن از چه راه‌هایی می‌توانند با این کمیته ارتباط برقرار کنند؟

راه‌هایی که می‌شود با روابط عمومی ارتباط برقرار کرد عبارت است از:

- سایت وب انجمن با نشانی WWW.IIISA.ORG.IR،

- گروه بحث الکترونیکی کتابداری و اطلاع‌رسانی با نشانی:

lis.ferdowsi.um.ac.ir

- تلفن انجمن: ۸۸۸۸۲۸۵ و پست الکترونیکی info.iiisa.org.ir

۵ اعضا چگونه می‌توانند از اتمام تاریخ عضویت خود اطلاع پیدا کنند؟

هر ساله برای اعضای انجمن نامه‌ای ارسال می‌شود و از آنها درخواست می‌شود برای تمدید عضویت خود اقدام کنند. در ضمن در خبرنامه و وب‌سایت انجمن نیز برای تمدید عضویت آگهی درج می‌شود.

۵ از برگه‌های اظهارنظر شرکت‌کنندگان در همایش‌ها چه استفاده‌ای شده است؟

این برگه‌ها بررسی شده است و از پیشنهادهای انتقادات شرکت‌کنندگان برای برگزاری بهتر همایش‌های دیگر استفاده شده است. در ضمن در برخی برگه‌ها نیز پیشنهادهای و نظرهایی در مورد سایر بخش‌های انجمن وجود داشته که به همه آنها توجه شده است.

۵ حرف آخر؟

از زحمات شما و همکارانتان در خبرنامه انجمن تشکر می‌کنم.

گفتگو با عبدالحسین فرج پهلوی مسئول گروه پژوهش انجمن

۵ این گروه چه وظایفی بر عهده دارد؟ الف. تعیین نیازها و اولویت‌های پژوهشی به منظور تشویق تحقیقات در این حوزه؛

ب. برقراری ارتباط با همه واحدهای انجمن در رابطه با نیازها و فعالیت‌های تحقیقاتی آنها؛

ج. همکاری در برنامه‌ریزی و اجرای تحقیقات و فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز واحدهای انجمن؛

د. ارائه کمک‌های مشورتی به هیئت مدیره و واحدهای انجمن در خصوص برنامه‌ها، سیاست‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی آنها؛

ه. ارائه کمک‌های مشورتی در خصوص مسائل

گفتگو با مسئولان کمیته‌های مختلف انجمن

گفتگو با مسئول کمیته روابط عمومی

۵ برای سوال اول لطفاً بفرمائید روابط عمومی چه اهدافی را دنبال می‌کند؟

معرفی انجمن و فعالیت‌های علمی، آموزشی، پژوهشی و اجرایی آن در سطح محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی، و گسترش همکاری‌های لازم میان اعضای انجمن کتابداری، کتابخانه‌ها و دیگر مراکز اطلاع‌رسانی در داخل و خارج از کشور، اهداف روابط عمومی انجمن هستند.

۵ روابط عمومی چه وظایفی را بر عهده دارد؟

۱. برقراری ارتباط با رسانه‌های گروهی و خبرگزاری‌های داخل و خارج کشور به منظور معرفی و تشریح فعالیت‌های جاری انجمن؛

۲. گردآوری، تهیه و تدوین گزارش از فعالیت‌های انجمن برای انعکاس از طریق رسانه‌های گروهی؛

۳. مطالعه و بررسی اخبار و مطالب مندرج در رسانه‌های گروهی در ارتباط با انجمن و یا اخبار مربوط به کتاب، کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی، کتابداران و اطلاع‌رسانان، تهیه و ارسال پاسخ‌های لازم در موارد ضروری؛

۴. بررسی و مطالعه مقالات تخصصی در مجلات و دیگر رسانه‌های گروهی داخلی و خارجی و کسب آخرین اطلاعات در زمینه‌های مرتبط با اهداف و وظایف انجمن؛

۵. طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های تبلیغاتی برای معرفی انجمن و انعکاس عملکرد آن و اجرای برنامه‌ریزی یاد شده در سطح داخل و خارج از کشور؛

۶. همکاری با دیگر کمیته‌ها و گروه‌های انجمن؛

۷. تلاش در راه به عضویت درآوردن همه کتابداران ایرانی مقیم داخل و خارج از کشور و همچنین کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی و دیگر نهادها و مؤسسات مرتبط در انجمن؛

۸. دریافت نظرات، پیشنهادهای و انتقادات اعضای انجمن، دیگر کتابداران و اطلاع‌رسانان و اқشار جامعه درباره‌ی انجمن و فعالیت‌های و انعکاس آنها به اعضای هیئت مدیره و تهیه پاسخ‌های لازم؛

۹. همکاری با دیگر گروه‌ها و کمیته‌های انجمن، کتابخانه‌ها و سایر مراکز اطلاع‌رسانی، گروه‌های آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی در برگزاری همایش‌های علمی و تخصصی؛

آنچه انجام شده است و آنچه باید انجام می‌شد!

زمان زیادی تا پایان دوره فعالیت هیئت مدیره فعلی انجمن باقی نمانده است و جامعه کتابداران در آستانه انتخاباتی جدید قرار دارند. اطلاع داشتن از وظایف و فعالیت‌های بخش‌های گوناگون انجمن به اعضا این فرصت را می‌دهد که با نگاهی نو و افقی بازتر در انتخابات آینده شرکت کنند. به همین دلیل خبرنامه انجمن سعی دارد تا آنجا که می‌شود از کم و کیف کارها و فعالیت‌های بخش‌های گوناگون انجمن خبر بگیرد و به خوانندگان خود برساند و در حقیقت انجمن را در معرض نقد و انتقاد اعضای خود قرار دهد. گفتگویی کوتاه با محسن حاجی‌زین‌العابدینی مسئول کمیته روابط عمومی انجمن، عبدالحسین فرج‌پهلوی مسئول پژوهش و محمود شمس‌بند مسئول گروه بازنگاری مواد درسی رشته کتابداری، انجام دادیم که مطالعه آنها شما را با آنچه این بخش‌ها انجام داده و آنچه باید انجام می‌داده‌اند آشنا تر می‌کند.

- دومین کارگاه آموزشی «آشنایی با مارک ایران» توسط آقای دکتر مرتضی کوبی به مدت پنج روز در بهمن ماه ۱۳۸۲ برگزار خواهد گردید.
این گونه دوره‌های آموزشی برحسب نیاز در آینده انشا... برگزار خواهد شد.

۵ این دوره آموزشی، چه تعداد شرکت کننده داشته است؟
تعداد شرکت کنندگان دوره آموزش «مارک ایران» ۲۲ نفر و شرکت کنندگان در کارگاه «شیوه تدوین مرور نوشتارها و پیشینه‌های پژوهش‌های ۱۶ نفر خواهد بود. این دوره جهت استادان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی علوم انسانی با تاءکید بر حوزه کتابداری تشکیل خواهد شد.

۵ کمیته‌ای که شما مسئولیت آن را بر عهده دارید چه وظایف و اهدافی دارد؟

وظایف گروه آموزشی انجمن عبارتست از:

- برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های کوتاه مدت آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی در تهران و شهرستان‌ها با مشارکت و همکاری مراکز آموزشی.

- برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های آموزش از راه دور و مکاتبه‌ای.

- مشارکت در تهیه متون و منابع آموزشی و کاربردی در سطوح مختلف عمومی و تخصصی با هماهنگی گروه پژوهش و کمیته انتشارات.

- بررسی برنامه‌های درسی دانشگاه‌ها در مقاطع مختلف با همکاری گروه‌های آموزشی و ارائه پیشنهاد.

- ارتباط با مراکز دانشگاهی و غیردانشگاهی آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی و همکاری با آنها جهت آگاهی از نیازهای جامعه و برنامه‌ریزی برای رفع نیازها.

- ارائه پیشنهادهایی در مورد سیاست کلان آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی در کشور، توجه به پیشرفت‌های این رشته در جهان و نیازهای موجود و آینده کتابخانه‌ها.

- ارتباط با سازمان‌ها و مراکز آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی جهان و کسب اطلاعات جدید این رشته و هدف گروه آموزش نیز ارتقاء سطح دانش و مهارت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در کشور از طریق افزایش کیفیت آموزش‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی است.

۵ آموزش‌های ارائه شده در چه قالبی بوده است؟
آموزش‌های ارائه شده جهت استادان و کارشناسان ارشد کتابخانه‌ها به صورت کارگاهی بوده است و گزارش آن نیز در خبرنامه آورده شده است.

۵ استقبال مدیران گروه‌های کتابداری کشور از نشست هیئت مدیره انجمن و برگزاری جلسات تصمیم‌گیری چگونه بوده است؟

استقبال مدیران گروه‌های کتابداری کشور از نشست هیئت مدیره انجمن و برگزاری جلسات تصمیم‌گیری تقریباً خوب بوده است. در این جلسه کمیته‌ها و اعضا هر کمیته تخصصی گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی کشور تعیین گردید. این کمیته‌ها عبارتند از:

- کمیته بازنگری برنامه‌های آموزشی.
- کمیته بازآموزی علمی مدرسان کشور.
- کمیته بررسی آزمون‌های تحصیلات تکمیلی.
- کمیته اعتبارگذاری گروه‌های کتابداری.
- کمیته همایش‌های سالانه.

از میان کمیته‌های فوق کمیته آزمون‌های تحصیلات تکمیلی یک جلسه داشته است. کمیته بازآموزی علمی مدرسان کتابداری نیز ظاهراً فعالیتی را شروع نموده است. دو کمیته اعتبارگذاری و همایش‌های سالانه به دلایل مسافرت خارج مسئول کمیته اعتبارگذاری و شهرستانی بودن مسئول کمیته همایش‌های سالانه جلسه‌ای برگزار ننموده است.

کمیته بازنگری برنامه‌های آموزشی جهت بررسی برنامه‌های آموزش در مقطع کارشناسی از مدیران گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی آزاد کشور برای تشکیل جلسه دعوت به عمل آورد. این دعوت با استقبال بسیار خوبی پاسخ داده شد. تاکنون ده نشست توسط این کمیته با مشارکت مدیران گروه‌های کتابداری برگزار گردیده و کار بازنگری عناوین و تعداد واحدهای تخصصی، موضوعی و عمومی تقریباً به پایان رسیده است. نشست یازدهم نیز در تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۵ برگزار خواهد شد.

مرحله دوم کار این کمیته بررسی سرفصل‌ها، محتوا و منابع مورد نیاز برای هر درس خواهد بود. گردآمدن مدیران گروه‌های کتابداری کشور در جمعی صمیمانه و علمی، بحث‌ها و تبادل نظرها و همکاری‌های به عمل آمده تقریباً به صورت ماهانه از توفیقات گروه آموزش انجمن می‌باشد.

کمیته بازنگری برنامه‌های آموزشی جهت بررسی برنامه‌های آموزش در مقطع کارشناسی از مدیران گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه‌های دولتی آزاد کشور برای تشکیل جلسه دعوت به عمل آورد. این دعوت با استقبال بسیار خوبی پاسخ داده شد

ارتباط گروه پژوهش با خبرنامه انجمن در حال حاضر در حد ارائه و کسب خبر است. پیشنهاد می‌شود از این پس ستون ویژه‌ای به انعکاس اخبار و مطالب پژوهشی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی کشور اختصاص یابد. بدیهی‌ست در تهیه مطالب و مواد لازم، گروه پژوهش با کمال مسرت از انجام هر گونه همکاری دریغ نخواهد داشت

کتابداری و اطلاع‌رسانی به سازمان‌ها و ارگان‌های کشور؛
و. هماهنگی با گروه آموزش و کمیته انتشارات انجمن
در تهیه متون و منابع آموزشی و کاربردی در سطوح مختلف
عمومی و تخصصی؛

ز. برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های نیازسنجی برنامه‌های
آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی کشور؛

ح. هدایت، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های پژوهشی
کتابداری و اطلاع‌رسانی؛

ط. هدایت، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های پژوهشی
فناوری اطلاعات و ارتباطات؛

ی. هدایت، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های پژوهشی و
مطالعات آماری و اطلاع‌رسانی شامل: کتابسنجی،
اطلاع‌سنجی، علم‌سنجی و مطالعات آماری در خصوص
کتابخانه‌ها و فعالیت‌های آنها.

۵. گروه پژوهش چه اهدافی را دنبال می‌کند؟
الف. کمک به ترویج روحیه تحقیق در کتابداران و
کارکنان مراکز اطلاع‌رسانی کشور؛
ب. کمک به ایجاد هماهنگی در پژوهش‌های کتابداری
و اطلاع‌رسانی کشور؛

ج. کمک به ارتقاء دانش نظری و عملی کتابداری و
اطلاع‌رسانی در کشور.

۵. تاکنون چه پژوهش‌هایی انجام شده است؟
در حال حاضر تحقیقاتی در زمینه‌های زیر در حال انجام

ست:

۱. بررسی نیازهای آموزشی کتابداران مساجد کشور؛
۲. تعیین اولویت‌های پژوهشی کتابداری و اطلاع‌رسانی در
ایران.

۵. موانع و مشکلاتی که با آن مواجه بودید کدام است؟
عدم همکاری و پاسخگویی به موقع و مطلوب افراد و
مؤسسات در ارائه اطلاعات مورد نیاز در پژوهش‌های در حال
انجام.

۵. نحوه استقبال اعضا از همکاری با این گروه چگونه بوده
است؟

نحوه استقبال اعضا از همکاری با گروه پژوهش روی هم
رفته خوب بوده است، اما این گروه بنا به لحاظ حساسیت امر
تحقیق و ضرورت داشتن مهارت و دانش لازم توانسته است
از افراد معدودی در سطوح کارشناسی ارشد و دکترا استفاده
نماید. البته با توجه به برنامه‌های آینده این گروه امید می‌رود
به زودی با تعریف و اجرای پروژه‌های وسیع تحقیقاتی از
نیروهای کارشناس در سطح وسیعی در کشور استفاده شود.

۵. ارتباط شما با خبرنامه انجمن تا چه حدی است؟
ارتباط گروه پژوهش با خبرنامه انجمن در حال حاضر در
حد ارائه و کسب خبر است. پیشنهاد می‌شود از این پس ستون
ویژه‌ای به انعکاس اخبار و مطالب پژوهشی در حوزه کتابداری
و اطلاع‌رسانی کشور اختصاص یابد. بدیهی‌ست در تهیه
مطالب و مواد لازم، گروه پژوهش با کمال مسرت از انجام هر
گونه همکاری دریغ نخواهد داشت.

گفتگو با مسئول گروه بازنگری مواد درسی رشته کتابداری محمود شمسبند

۵. چه دوره‌های آموزشی در طول سه سال فعالیت گروه
آموزش تاکنون برگزار شده است؟

طبق تصمیمات هیئت مدیره در جلسات مختلف مقرر
گردید گروه آموزش انجمن اقدام به آموزش‌های کوتاه‌مدت
معمول و موازی که توسط برخی از مراکز آموزشی انجام
می‌گردد نماید، و فعالیت‌های آموزشی خود را معطوف
آموزش‌های تخصصی ویژه جهت استادان و کارشناسان
متخصص این رشته بنماید. در اجرای این تصمیم‌گیری:

- اولین دوره کارگاه آموزشی «آشنایی با مارک ایران» توسط
آقای دکتر مرتضی کوبی به مدت ۵ روز از تاریخ ۱۳۸۲/۶/۱
لغایت ۱۳۸۲/۶/۵ در کتابخانه مجلس شورای اسلامی با شرکت
۲۲ نفر از استادان و کارشناسان کتابداری و اطلاع‌رسانی
تشکیل گردید.

- کارگاه آموزشی «شیوه تدوین مرور نوشتارها و
پیشینه‌های پژوهش» توسط آقای دکتر رحمت‌الله فتاحی در
تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۵ در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی
دانشگاه الزهراء (س) جهت استادان و دانشجویان تحصیلات
تکمیلی برگزار خواهد گردید.

در چهلمین جلسه دور هم نشستند

هیئت مدیره انجمن و هیئت رئیسه کتابخانه مجلس

در چهل و یکمین جلسه هیئت مدیره انجمن تصویب شد

کمک مالی انجمن به نویسندگان!

چهلمین جلسه هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران در روز چهارشنبه ۱۳۸۲/۹/۱۲ رأس ساعت دوازده، در محل کتابخانه مجلس شورای اسلامی با حضور اعضای هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران و مسئولان کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی در محل کتابخانه مجلس برگزار شد.

در این جلسه حجه الاسلام ابهری، رئیس کتابخانه مجلس، ضمن ابراز خوشنودی از حضور اعضای هیئت مدیره انجمن، نسبت به همکاری با این انجمن در زمینه های مختلف از جمله همکاری های مالی و واگذاری مکان مناسب برای برگزاری همایش ها، جلسات و نمایشگاه های انجمن، اظهار تمایل کرد و خواستار فعال تر شدن انجمن در خصوص مسائل و مشکلات کتابداران و زمینه یابی مشارکت فعال تر آنها در مورد مسائل کتابخانه ها، کتابداری و توجه به کتابخانه های آموزشی گشاده شد. در ادامه دکتر فتاحی ضمن تشکر از حسن توجه رئیس کتابخانه مجلس گزارشی از عملکرد انجمن در سال گذشته از قبیل برگزاری همایش ها، جلسات کمیته بازنگری دروس رشته کتابداری و اطلاع رسانی در دانشگاه ها، برنامه های آموزشی و برنامه های انجمن در سطح کلان برای ایجاد اشتغال را ارائه نمود و همکاری بیشتر کتابخانه مجلس و دیگر سازمان های مربوطه را خواستار شد. وی همچنین برگزاری همایش کتابخانه های پارلمانی منطقه ای با همکاری انجمن را پیشنهاد کرد. از پیشنهادهای و دیدگاه های مطرح شده از سوی کمیته های انجمن در این جلسه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. پیشنهاد گردهمایی رؤسای کتابخانه های بزرگ تهران برای بررسی مسائل و مشکلات آنها به عنوان یک الگو و بهره گیری از تجربیات آنها برای برگزاری این گردهمایی در سطح ملی،
۲. پیشنهاد همکاری کتابخانه مجلس و دیگر سازمان های ذی ربط برای شرکت انجمن در همایش های سالانه ایفلا.

چهل و یکمین جلسه هیئت انجمن کتابداری و اطلاع رسانی روز چهارشنبه ۳ دی ۱۳۸۲ برگزار شد.

در این جلسه که در محل کتابخانه ملی واقع در خیابان آفریقا برگزار شده اعضا هیئت مدیره به بحث و تبادل نظر پیرامون موضوعاتی نظیر، فصلنامه انجمن، انتخابات دوره دوم هیئت مدیره، کمک های مالی سازمان ها به انجمن و چاپ کتاب مجموعه مقالات، پرداختند و در پایان نیز تصمیماتی به شرح ذیل اتخاذ شد:

- ۱- برگزاری انتخابات دوره دوم در ۶ اسفند ماه در تالار علامه امینی
- ۲- برگزاری همایش سایت وب کتابخانه ها: طراحی و ارزشیابی در ۲۴ دی ماه در تالار شهید دهشور دانشکده علوم
- ۳- کمک مالی انجمن به نویسندگان برای ترجمه مقالات به زبان انگلیسی جهت درج در نشریات خارجی
- ۴- تسریع در چاپ و انتشار کتاب ها و مجموعه مقالات انجمن
- ۵- پیگیری جهت برگزاری جلسه ای مشترک با مسئولیت آموزش و پرورش در خصوص استخدام کتابداران و بررسی وضعیت کتابخانه های آموزشی

با حضور مشاور وزیر آموزش و پرورش چهل و دومین جلسه هیئت مدیره انجمن تشکیل شد

تجربیات خود را در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار دهد. در ادامه این جلسه، حمیدرضا کفاش مشاور وزیر آموزش و پرورش نیز به چگونگی وضعیت کتابخانه های آموزشی و موانع موجود در راه توسعه آنها اشاره کرد و گفت: بزرگترین مانع که سد راه توسعه و رشد این کتابخانه ها می شود، نوع نگاه به کتاب و کتابخانه است. وی در ادامه ضمن اظهار این مطلب که برای استخدام کتابدار محدودیت هایی وجود دارد گفت: طبق بخشنامه های اداری، فقط مدارسی می توانند نیروی کتابدار داشته باشند که در کتابخانه ها آنها بیش از ۳۰۰۰ جلد کتاب موجود باشد، البته این استخدام نیز در حالی صورت می گیرد که نیروی مازاد وجود داشته باشد.

لازم به یادآوری است که دو طرف در پایان بر ادامه تشکیل این جلسات تا رسیدن به نتیجه مطلوب تأکید کردند!

چهل و دومین جلسه هیئت مدیره انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران با حضور حمیدرضا کفاش مشاور وزیر آموزش و پرورش برگزار شد.

در این جلسه که روز چهارشنبه ۲۴ دی ۱۳۸۲ در محل کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد، درباره کتابخانه های آموزشی بحث و تبادل نظر صورت گرفت و در ابتدا دکتر رحمت فتاحی ضمن ارائه تاریخچه ای انجمن کتابداری و اطلاع رسانی به اهمیت این کتابخانه ها اشاره کرد و گفت:

همان گونه که آموزش و پرورش معلم ریاضی، پرورشی، تربیت بدنی و هنر استخدام می کند باید برای توسعه و بهبود کتابخانه های دانشگاهی زمینه استخدام معلم، کتابدار را نیز فراهم کند. وی در ادامه اظهار داشت: انجمن آمادگی دارد

کمیته بازنگری برنامه‌های آموزشی

از نشست هفتم تا دهم!

نشست هفتم، هشتم، نهم و دهم کمیته تخصصی بازنگری برنامه‌های آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی در روزهای ششم شهریور، هشتم مهر، اول آبان و سیزدهم آذر ۱۳۸۲ با حضور مدیران گروه‌های کتابداری و کارشناسان این حوزه در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء (س) تشکیل شد و پس از بحث و تبادل نظر تصمیمات زیر اتخاذ شد.

نشست هفتم

۱. درس اداره کتابخانه: این درس به ارزش ۳ واحد با بحث‌های مدیریتی لازم ارائه گردد، درس مبانی سازمان و مدیریت حذف شود.
تأکید گردید در بخشی از کارورزی ۴ دانشجویان در بخش‌های مختلف کتابخانه و با راهنمایی رئیس کتابخانه درگیر مسائل مدیریتی شوند. در این درس بازدید از کتابخانه‌های معتبر نیز گنجانده شود.
۲. درس ساختمان و تجهیزات: این درس به ارزش ۲ واحد نظری باقی بماند، بحث‌های مربوط به حفاظت و نگهداری در این درس قرار گرفته و درس حفاظت و نگهداری حذف شود.
۳. درس آمار و احتمالات: به ارزش ۳ واحد به «آمار در کتابداری» تبدیل شود. این درس در ترم ۴ و پیش‌نیاز دروس گزارش‌نویسی و روش تحقیق شود.
۴. درس گزارش‌نویسی: در مورد این درس بحث‌های زیادی صورت گرفت و نظرهای مختلفی به شرح زیر ارائه گردید:
۱-۴. گزارش‌نویسی قبل از روش تحقیق باشد.
۲-۴. روش تحقیق قبل از گزارش‌نویسی باشد.
۳-۴. گزارش‌نویسی و روش تحقیق به عنوان یک درس مطرح شود. نهایتاً مقرر گردید در مورد جایگاه این درس و تقدم و تأخر آن بحث بیشتری شود.

نشست هشتم

۱. درس «گزارش‌نویسی و روش تحقیق» به ارزش ۳ واحد در یک واحد نظری و دو واحد عملی ارائه شود.
۲. درس «آمار و احتمالات در کتابداری» به عنوان پیش‌نیاز درس «گزارش‌نویسی و روش تحقیق» ارائه شود. پیشنهاد گردید در صورت امکان برای ارائه این درس از اعضای هیئت علمی گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی واجد شرایط استفاده شود. در صورتی که همکاران گروه آمادگی ارائه این درس را نداشتند از اعضای هیئت علمی گروه‌های دیگر استفاده شود توصیه می‌شود مثال‌ها و نمونه‌ها در ارتباط با کتابخانه‌ها باشد.

نشست نهم

- درس کارورزی
پس از بحث و تبادل نظر بسیار مقرر گردید:
۱. تعداد واحدهای کارورزی از ۱۲ واحد به ۸ واحد تقلیل یابد.
 ۲. نام درس به کارآموزی تبدیل گردد. (هر کارآموزی به

ارزش ۲ واحد)

۳. برنامه‌ریزی در مورد چگونگی انجام کارآموزی‌ها از سوی هر دانشگاهی با توجه به شرایط منطقه و وضعیت کتابخانه‌های موجود انجام گیرد.
۴. استادان کارآموزی نقش نظارتی بیشتر داشته باشند.

درس مبانی کامپیوتر و برنامه‌نویسی

- در مورد این درس نیز تبادل نظرهای بسیار صورت گرفت و در نهایت پیشنهاد زیر تصویب شد:
۱. این درس در دو ترم متفاوت و در دو بخش به شکل زیر ارائه گردد:
 - الف) بخش اول (مبانی کامپیوتر) به ارزش ۲ واحد و به جنبه‌های عملی توجه بیشتری شود. این درس پیش‌نیاز واژه‌پردازها و پس از سازماندهی ۳ ارائه شود.
 - ب) بخش دوم (آشنایی با نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای) به ارزش ۲ واحد.

نشست دهم

دروس تخصصی

۱. با توجه به کاهش تعداد واحدهای کارورزی درس جدید «چکیده‌نویسی و نمایه‌سازی» به ارزش ۲ واحد به مجموعه دروس تخصصی افزوده گردد.
۲. عنوان درس «اداره کتابخانه» به «مدیریت کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی» تغییر یابد.

دروس اختیاری

۱. «اصول و روش‌های جست‌وجوی اطلاعات الکترونیکی» به ارزش ۲ واحد به دروس انتخابی افزوده گردد.
 ۲. «اصول و روش‌های آموزش سواد اطلاعاتی» به ارزش ۲ واحد به دروس انتخابی افزوده گردد.
 ۳. «مواد و خدمات کتابخانه برای بزرگسالان» از مجموعه دروس تخصصی حذف و به دروس انتخابی افزوده گردد.
 ۴. خدمات عمومی حذف گردد.
 ۵. «حفاظت و نگهداری» حذف و بحث‌های آن در «ساختمان و تجهیزات کتابخانه» بیان شود.
 ۶. بقیه دروس انتخابی باقی بماند.
- توضیح: گروه‌های آموزشی متناسب با نیاز و صلاحدید از مجموعه دروس انتخابی ارائه نمایند.

کارگاه مرور نوشتارها و پیشینه پژوهش برگزار شد

قابل توجه اعضای انجمن

از آنجا که بعضی از خبرنگارها و دعوتنامه‌های اعضا به دلیل تغییر نشانی یا ناقص بودن، برگشت می‌خورد، لازم است کسانی که عضو انجمن هستند در صورت تغییر آدرس، در اسرع وقت نشانی جدید را به دفتر انجمن اعلام کنند. در ضمن دعوتنامه‌های افراد زیر به دلیل ناقص بودن یا تغییر نشانی آدرس برگشت خورده است که امیدواریم هر چه زودتر با انجمن مکاتبه کنند یا تماس بگیرند و نشانی خود را اصلاح کنند.

کارگاه مرور نوشتارها و پیشینه پژوهش در حوزه‌های علوم انسانی با تأکید بر کتابداری و اطلاع‌رسانی در روز پنج‌شنبه ۲۵ دی ۱۳۸۲ از ساعت ۸ صبح تا ۱۳ در دانشکده علوم تربیتی دانشگاه الزهرا (س) برگزار شد. در این کارگاه آموزشی که از طرف انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی برگزار شده بود و دکتر سیدرحمت‌افتاحی تدریس آن را بر عهده داشت به ۲۳ نفر از علاقمندان که در این کارگاه شرکت کرده بودند، گواهی نیز اعطا شد.

کارگاه آموزشی مارک ایران برگزار می‌شود

کارگاه آموزشی مارک ایران که تدریس آن را دکتر مرتضی کوبکی بر عهده دارد از تاریخ ۴ تا ۸ بهمن در دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهرا (س) خواهد بود. هزینه ثبت نام ۲۰۰۰۰۰ ریال است و علاقه‌مندان می‌توانند آنرا به حساب جاری شماره ۳۰۶۰۴۸۸۸۰ نزد بانک تجارت شعبه اکو به نام انجمن پرداخت و اصل فیش را به دفتر انجمن ارسال نمایند. لازم به یادآوری است که این کارگاه آموزشی توسط کمیته آموزش انجمن برگزار می‌شود.

محمد رضا کشانی، هادی شریف‌مقدم، روح‌ا... شیری، مرتضی طالبی، سیدمرتضی میرطالبیان، محمد رضا پاشنگ، صادق الماکی، جعفر درباغ‌عنبران، کسری بقایی‌پور، نفیسه حسن‌زاده‌اصفهانی، هاجر روحانی، رضوان عباسی، مریم شروین‌نیا، رقیه عیسی‌زاده، هاجر زارعی، معصومه صالحی، معصومه بوجاریان، بهشته ناصرترابی، آذین قاضی‌میرسعید، سمیه محمدی‌فیروزجانی، صغری ابراهیمیان.

ششمین همایش ملی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

ششمین همایش ملی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی با تکیه بر نظام‌های نوین اطلاع‌رسانی و پژوهش‌های پزشکی از ۱۰ تا ۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۳ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان برگزار می‌شود.

عناوینی که در این همایش مورد بحث قرار خواهند گرفت عبارتند از:

- ۱- روش‌های نوین دسترسی محققان به اطلاعات پزشکی
- ۲- نقش کتابدار و اطلاع‌رسان به عنوان همکار در تحقیقات پزشکی
- ۳- بهره‌وری پژوهشگران از منابع نوین اطلاعات پزشکی
- ۴- وضعیت نظام‌های اطلاع‌رسانی پزشکی در ایران
- ۵- شبکه‌های اطلاعاتی پزشکی و فن‌آوری ارتباطی ایران
- ۶- روش‌شناسی در ایجاد نظام‌های اطلاع‌رسانی ایران
- ۷- نظام ملی اطلاع‌رسانی: حال و آینده
- ۸- استانداردها در نظام‌های اطلاع‌رسانی ایران
- ۹- تناسب آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی با نظام‌های نوین اطلاعاتی پزشکی
- ۱۰- کتابخانه‌های دیجیتال و بیمارستان‌های مجازی
- ۱۱- نقش مدیریت در ایجاد و ارتقاء نظام‌های اطلاع‌رسانی ایران

کوتاه از سخنرانی ماهانه انجمن

سخنرانی ماهانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، با عنوان "سایت‌های وب کتابخانه‌ها: طراحی و ارزشیابی" در روز چهارشنبه ۱۴ دی ۸۲ در تالار شهید دهشور دانشکده علوم دانشگاه تهران برگزار شد. در این همایش ماهانه، دکتر رحمت فتاحی و محمد حسن زاده به بررسی ارزیابی شیوه‌های سازماندهی اطلاعات در وب سایت کتابخانه‌های دانشگاهی پرداختند و پس از آن نیز محمود بابایی مقاله خود را تحت عنوان "طراحی سایت کتابخانه‌ها: روش‌ها و ساز و کارها" ارائه کرد. استفاده از نرم‌افزارهای کد منبع باز در کتابخانه عنوان سخنرانی محسن کاهانی و "نگاهی به جنبه‌های مختلف وب نامرئی: مروری بر پژوهش‌ها" عنوان مقاله یزدان منصوریان بود که در این همایش ارائه شد. در خاتمه برای آن دسته علاقه‌مندیانی که فرصت حضور در همایش را نداشتند چکیده دو مقاله از مقالات ارائه شده را به چاپ می‌رسانیم.

مروری بر جنبه‌های مختلف وب نامرئی:

مروری بر پژوهش‌ها

یزدان منصوریان

شبکه جهان‌گستر وب یکی از منابع مهم اطلاعاتی در سطح دنیا محسوب می‌شود. هر روزه میلیون‌ها کاربر اینترنتی نیازهای اطلاعاتی خود را از طریق این شبکه تأمین می‌کنند. به دلیل انبوهی اطلاعات موجود در وب بازیابی اطلاعات مورد نیاز گاه با دشواری مواجه خواهد شد. بر اساس پژوهش‌های قبلی موتورهای جستجو یکی از اصلی‌ترین ابزارهای کاوش در محیط وب به شمار می‌آیند. به رغم سودمندی انکارناپذیر این موتورها در بازیابی اطلاعات در وب، موتورهای کاوش با محدودیت‌هایی مواجه هستند. منابع اطلاعاتی متعددی در محیط وب وجود دارند که از دسترسی موتورهای کاوش خارج هستند. این منابع را اصطلاحاً وب نامرئی (Invisible Web) یا وب پنهان می‌نامند. گزارش حاضر مروری است به دلایل ایجاد پنهانی اطلاعات در وب و انواع وب نامرعی از جمله وب عمیق (Deep Web)، وب مات (Opaque Web) و وب شخصی (Private Web).

سخنرانی ماهانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، با عنوان "سایت‌های وب کتابخانه‌ها: طراحی و ارزشیابی" در روز چهارشنبه ۱۴ دی ۸۲ در تالار شهید دهشور دانشکده علوم دانشگاه تهران برگزار شد. در این همایش ماهانه، دکتر رحمت فتاحی و محمد حسن زاده به بررسی ارزیابی شیوه‌های سازماندهی اطلاعات در وب سایت کتابخانه‌های دانشگاهی پرداختند و پس از آن نیز محمود بابایی مقاله خود را تحت عنوان "طراحی سایت کتابخانه‌ها: روش‌ها و ساز و کارها" ارائه کرد. استفاده از نرم‌افزارهای کد منبع باز در کتابخانه عنوان سخنرانی محسن کاهانی و "نگاهی به جنبه‌های مختلف وب نامرئی: مروری بر پژوهش‌ها" عنوان مقاله یزدان منصوریان بود که در این همایش ارائه شد. در خاتمه برای آن دسته علاقه‌مندیانی که فرصت حضور در همایش را نداشتند چکیده دو مقاله از مقالات ارائه شده را به چاپ می‌رسانیم.

مطالعه و ارزیابی شیوه‌های سازماندهی اطلاعات

در وب سایت کتابخانه‌های دانشگاهی

دکتر رحمت فتاحی و محمد حسن زاده

این مقاله که گزارش اولیه یک طرح تحقیقاتی است، ضمن تشریح دلایل نیاز به سازماندهی اطلاعات در وب سایت کتابخانه‌های دانشگاهی، به بررسی رویکردهای موجود در این زمینه پرداخته است. برای این منظور از روش تحقیق تحلیل محتوا از نوع تحلیل خوشه‌ای (Analysis Cluster) شده است. وب سایت‌های ۴۰ کتابخانه دانشگاهی از ۴ کشور انگلیسی‌زبان (آمریکا، انگلستان، استرالیا و کانادا) و ۱۰ وب سایت کتابخانه دانشگاهی در ایران جهت بررسی شیوه‌های سازماندهی اطلاعات در آنها مورد مطالعه قرار گرفت. انتخاب وب سایت‌ها بر اساس دانشگاه‌های رتبه اول در کشورهای مورد نظر انجام گردید. نتایج نشان داد که همه ۵۰ وب سایت کتابخانه مورد بررسی دارای صفحه اول مستقل بودند و ۷۶ درصد آنها به نوعی صفحه اول وب سایت خود را سازماندهی کرده بودند. ۴۶ درصد کتابخانه در وب سایت خود صفحه مستقلی برای منابع الکترونیکی

چه خبر از انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه اصفهان؟

نشانی دفتر انجمن

از سوی قاسم‌زاده مدیر عامل سازمان رفاهی - تفریحی شهرداری اصفهان و با حمایت دکتر چلونگر ریاست کتابخانه‌های شهرداری اصفهان محلی برای دفتر انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه اصفهان در نظر گرفته شد. نشانی این دفتر به قرار زیر است:
خیابان فروغی، جنب بانک صادرات، کتابخانه عمومی فاطمه زهرا (س)، طبقه فوقانی.

نشریه انجمن

نخستین شماره خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه اصفهان در پاییز ۱۳۸۲ همزمان با گردهمایی کتابداران و اطلاع‌رسانان منتشر شد. مطالب این شماره که تحت نظارت کمیته انتشارات شاخه اصفهان تدوین شده، عبارت است از: سرآغاز سخن، پیام ریاست انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی به نخستین مجمع عمومی، تاریخچه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه اصفهان، و بررسی وضعیت کتابخانه‌های عمومی اصفهان.

فعالیت‌های انجمن

نخستین گردهمایی کتابداران و اطلاع‌رسانان استان اصفهان به کوشش انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه اصفهان در ۱۳۸۲/۹/۱۹ در تالار شریعتی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با حضور بیش از ۳۰۰ نفر از کتابداران و دانشجویان کتابداری برگزار شد.

در این مراسم، علیرضا رحیمی به بررسی و ارزیابی فعالیت‌های انجمن و حضور آن در مجامع کتابداری استان اصفهان پرداخت و سپس دکتر محمدعلی چلونگر به ارائه توضیحاتی در خصوص کتابخانه‌های عمومی پرداخت و به زمینه‌های فعالیت کتابخانه‌های شهرداری در شهر اصفهان اشاره کرد.

در ادامه دکتر مهرداد نیکنام در زمینه «حفاظت و نگهداری مواد دیجیتالی» به ایراد سخنرانی پرداخت و به کارکرد این گونه مواد در فعالیت‌های آینده کتابخانه‌ها اشاره کرد. در پایان این همایش، میزگردی با شرکت هیئت مدیره شاخه اصفهان ترتیب یافت و به سئوالات حاضران در جلسه پاسخ داده شد.

انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران شاخه خراسان

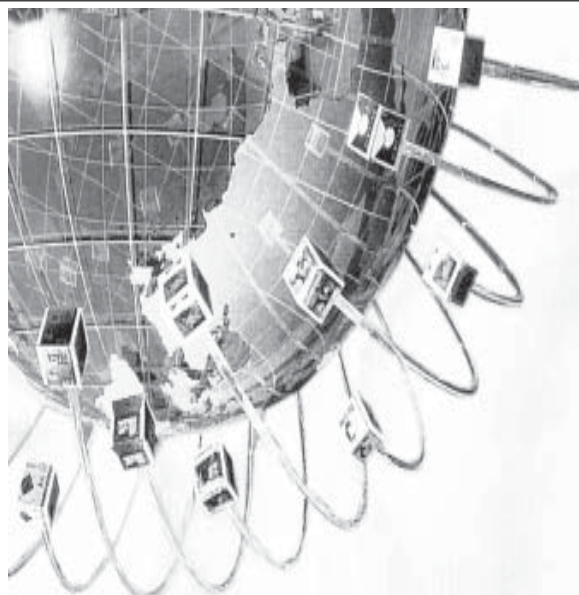
چه کرده است و چه خواهد کرد؟

بنابه گزارش انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران شاخه خراسان، این انجمن از زمان تأسیس (۱۳۸۱/۳/۴) تاکنون، فعالیت‌هایی به شرح زیر داشته است:

۱. تشکیل دو مجمع عمومی در تاریخ‌های ۱۳۸۱/۳/۴ و ۱۳۸۲/۲/۹، که نخستین آن به منظور رأی‌گیری و انتخاب اعضای هیئت مدیره بود.
۲. تهیه و تدوین اساسنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی شاخه خراسان و ارسال آن به دفتر انجمن تهران برای تصویب نهایی.
۳. تشکیل کمیته‌های مختلف از جمله کمیته آموزشی، پژوهشی، برگزاری همایش‌ها و مانند آنها؛ و انتصاب مسئول هر کمیته و تعریف شرح وظایف کمیته‌ها که تعدادی از این کمیته‌ها در حال حاضر فعال هستند.
۴. برگزاری سی‌وهفت نشست توسط اعضای هیئت مدیره انجمن تا آذر ۱۳۸۲ به منظور بحث و بررسی برنامه‌های انجمن؛ پنج جلسه از این سی‌وهفت جلسه با سازمان‌هایی که تعدادی کتابخانه تحت پوشش دارند به طور مشترک تشکیل شد. هدف از این جلسات مشترک تعیین رابط و برقراری هماهنگی و همفکری برای انجام برنامه‌های مشترک بوده است.
۵. برگزاری دو دوره آموزشی در تابستان‌های ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ برای کتابداران سازمان‌ها و نهادهای مختلف سراسر استان؛ از کلاس‌های برگزار شده می‌توان به کلاس‌های: آشنایی با اینترنت مقدماتی، اینترنت پیشرفته، آموزش Power point, Excel و غیر آن اشاره کرد.
۶. چاپ چهار شماره خبرنامه انجمن.
۷. برگزاری دو جلسه همایش توسط انجمن و یک همایش مشترک انجمن با اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان.

۸. تجلیل از دو تن از استادان بازنشسته گروه کتابداری دانشگاه فردوسی.
۹. برگزاری همایش مشترک با دبیرستان دخترانه شهدای شرکت برق مشهد (لازم به توضیح است دبیرستان فوق به آموزش در رشته کتابداری برای دانش‌آموزان می‌پردازد و فارغ‌التحصیلان کتابدار تربیت می‌کند).
۱۰. اقدام برای تهیه شناسنامه کتابخانه‌های خراسان (قسمتی از کار انجام شده است).
۱۱. اقدام برای تهیه شناسنامه کتابداران کتابخانه‌های خراسان.

های کنترل اطلاعات، مهارت‌های تسهیلاتی و آموزشی، مهارت‌های ارزشیابی و مهارت‌هایی که در ارتباط با کاربران هستند، هنوز همگی در محیط جدید مناسب قرار دارند. این مهارت‌ها، فهرست نویسی، رده‌بندی، نمایه‌سازی و کارهای پژوهشی و آموزشی کاربران را تحت پوشش قرار می‌دهند، در صورتی که این فعالیت‌ها را کتابداران مدیریت نمایند، جهت‌یابی در شبکه جهانی اینترنت آسان‌تر خواهد بود. کتابداران در همه بخش‌ها، نقش‌ها و خدمات کتابخانه‌ای را بر مبنای مجموعه و نیازهای کاربران تعیین کرده‌اند.

ارزش‌های خدمات، کیفیت، دسترسی جهانی و همکاری که اساس حرفه کتابداری هستند باید در قرن‌های آتی نیز یکسان باشند. این تنها راهی است که این ارزش‌ها به عملکردها و فعالیت‌هایی که تغییر اساسی خواهند یافت منتقل می‌شوند. کتابخانه باید همچنان به اجرای یکی از مهم‌ترین عملکردهایش که اکنون در دنیای چاپی آن را اعمال می‌کند، ادامه دهد که آن سازمان‌دهی جهانی منابع است به صورتی که جامعه استفاده‌کننده هم از لحاظ فیزیکی و هم از لحاظ محتوایی بیشترین دسترس‌پذیری را به آنها داشته باشد.

میزان وسیع اطلاعاتی که در یک محیط شبکه‌بندی شده در دسترس است به این نکته اشاره دارد که نقش میانجی‌گرانی که در زمینه مهارت‌های جستجو آموزش دیده‌اند، تحلیل و ارزیابی منابع و تطبیق نیازهای جامعه استفاده‌کننده با منابع است که بیشتر از قبل خواهد بود. مهارت‌های سنتی کتابخانه که در بالا یادآوری شد، باید مجدداً ارزیابی شوند و ارزشی که آنها در زمینه خدمات اطلاعاتی دارند در محیط الکترونیکی به کار گرفته شود برای مثال، مهارت‌های فهرست‌نویسی و رده‌بندی می‌توانند برای اصلاح تجربه کاربران نهایی در بازیابی اطلاعات شبکه‌بندی شده به کار آیند.

ایجاد فایل‌های ابر داده‌ای بر مبنای اصول فهرست‌نویسی این امکان را برای کاربران فراهم می‌آورد تا بتوانند سوزنی از کومه اطلاعات موجود در اینترنت پیدا کنند. تهیه فهرست‌هایی از منابع الکترونیکی می‌تواند دسترسی، صحت، اعتبار و قوت منابع شبکه‌بندی شده را تأمین کند. افزایش میزان اطلاعات در دسترس برای کاربران و روش‌های دسترسی به آنها در تئوری، کسب اطلاعات را برای آنها آسان‌تر ساخته است اما در عمل، امروزه یک خطر وجود دارد و آن خطر غرق شدن کاربران در میزان وسیع اطلاعات دریافتی است که این موضوع تعیین محل اطلاعات دقیق و معتبر مورد جستجو را مشکل می‌کند. نقش کتابداران هم به عنوان آموزش‌گر کاربران و هم به عنوان میانجی در این محیط، شایع و متداول است.

پایه و شالوده حرفه کتابداری که در بردارنده مهارت‌هایی مانند فهرست‌نویسی و آموزش کاربران هستند همان‌طوری که در یک محیط چاپی مناسب هستند در محیط الکترونیکی نیز مناسب خواهند بود و پایه‌ای استوار برای مهارت‌ها فراهم خواهند آورد.

نقش‌ها و مهارت‌های جدید

کتابدار آینده علاوه بر مهارت‌های حرفه‌ای که یادآوری شد، باید گروه وسیعی از مهارت‌های شخصی و قابل انتقال

کتابداری اینترنتی: نقش های سنتی در محیطی جدید

خبرنامه
انجمن علمی
کتابداری و
اطلاع رسانی
ایران

اینترنت اطلاعات را مردمی می کند و امکان دسترسی به گستره وسیعی از منابع را برای اکثریت مردم و کاربران نهایی فراهم می آورد. این شبکه کار متخصصان اطلاع رسانی را نیز به وضوح تغییر می دهد. رشد و پیشرفت شبکه روش های ارتباطات را تغییر شکل داده است و این موضوع منجر به تغییرات آشکاری در ساختار سنتی کتابخانه ها به منظور تطبیق با اطلاعات سازمان دهی شده و دسترسی به آنها خواهد شد.

امروزه این امکان فراهم است تا از روی میز کارتان به آسانی ارتباط برقرار کنید و به طور مؤثر خدمات، نظام ها و اطلاعاتی را که قبلاً در دسترس نبودند یا حتی ناشناخته بودند ارزیابی کنید.

ویژگی های محیطی که امروزه کتابداران در آن مشغول به کار هستند عبارتند از: دسترسی به گستره وسیعی از اطلاعات، افزایش در سرعت دستیابی به اطلاعات، پیچیدگی بیشتر در مکان یابی، تحلیل و ربط اطلاعات، تغییرات بی دربی فناوری، فقدان استانداردهایی در زمینه سخت افزار و نرم افزار، آموزش مستمر کاربران و کارمندان کتابخانه و سرمایه گذاری مالی معتبر در زمینه فناوری.

نقش ها و مهارت های سنتی

گرچه اطلاعات مورد نیاز کاربران ممکن است در روش های متفاوت با قبل در دسترس آنها قرار گیرد اما مهارت هایی که متخصصان اطلاع رسانی برای مدیریت اطلاعات به آنها نیازمندند می توانند از عملکردهای پایدار قدیمی گرفته شوند.

هیچ جای انکار نیست که این محیط یک محیط کتابخانه ای جدید جهانی ست و محیطی ست که کتابداران هنوز در آن در حال یافتن راهشان هستند. به هر حال، پایه و اساس این حرفه و مهارت ها و نقش های همراه با آن به بقای کتابداران کمک خواهد کرد. مهارت های هسته که به طور سنتی با متخصصان اطلاع رسانی همراه هستند مانند مهارت

نوشته کیت شارپ
ترجمه فاطمه حمیدی

سال دوم / شماره ششم / آذر و دی ماه / ۱۳۸۲

سال‌ها قبل در این دو ماه!

خبرنامه‌ای که پیش رو دارید شماره ششم از سال دوم، یا به عبارتی از ابتدای آذر تا پایان دی ماه ۱۳۸۲ را در برمی‌گیرد، که برابر است با ۲۲ نوامبر ۲۰۰۳ تا ۲۰ ژانویه ۲۰۰۴ میلادی. ما از این پس تصمیم داریم تا آنجا که امکان دارد شما را از وقایع مرتبط با رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی که در سال‌های قبل در محدوده زمانی نزدیک به این دو ماه اتفاق افتاده است با خبر کنیم.

نوامبر ۱۹۷۱، تأسیس انجمن کتابداران خاورمیانه

این انجمن سازمانی خصوصی، غیرانتفاعی و غیرسیاسی، متشکل از کتابداران و افراد علاقه‌مندی است که به مطالعه، شناخت، گردآوری و انتشار اطلاعات مربوط به خاورمیانه از ظهور اسلام به بعد می‌پردازد.

فکر ایجاد انجمن به‌طور جدی در همایشی که با حضور ۱۵ کتابدار، که همگی از اعضای انجمن مطالعات خاورمیانه آمریکای شمالی بودند، در دنور کلورادو در نوامبر ۱۹۷۱ مطرح شد. به دنبال آن آیین‌نامه انجمن تهیه گردید و در همایش سال بعد در بینگناتون نیویورک (نوامبر ۱۹۷۲) با حضور ۱۷ کتابدار به بحث گذاشته و تصویب شد.

۱۰ دسامبر ۱۹۴۴، روز درگذشت پل ماری گیسلن آتله

آتله حقوق‌دان بلژیکی، کتابشناس و پایه‌گذار مطالعات نظام یافته سندپردازی در اروپا بود. او در ۲۳ اوت ۱۸۶۸ در بروکسل متولد شد.

۱۲ دسامبر ۱۸۷۰ تولد گابریل ژوزف ادگار بلوشه، خاورشناس فرانسوی

وی در بورژو فرانسه متولد شد و زبان‌های عربی، فارسی، ترکی و هندی را در مدرسه السنه شرقی فراگرفت و در مدرسه مطالعات عالی که در زمان ناپلئون سوم تاسیس شده و مرکزی برای مطالعات ایران‌شناسی محسوب می‌شد تحصیل کرد. وی گرچه در کتابداری تحصیلات دانشگاهی نداشت اما به سبب دقت و مهارت در فهرست‌نویسی و شناسایی کتاب‌های شرقی و تألیف آثاری که تنوع، عمق، و وسعت دانش وی را می‌رساند، میان خاورشناسان معتبر اوایل قرن بیستم جایگاهی ویژه دارد. بلوشه در ۱۹۳۵ از کتابخانه ملی پاریس بازنشسته شد و در ۵ سپتامبر ۱۹۳۷ در پاریس درگذشت.

۱۴ دسامبر ۱۸۱۲ تولد ادوارد ادواردز

وی از رهبران نهضت کتابخانه‌های عمومی انگلستان، کتابدار، نویسنده و مورخ کتابخانه‌هاست. وی تلاش عمده خود را صرف نهضت تاسیس و اعتلای کتابخانه‌های عمومی بریتانیا کرد. او معتقد بود هر گام در جهت غنی‌تر شدن مجموعه کتابخانه‌ها، باعث انهدام و از میان رفتن انحرافات اجتماعی می‌شود.

ژانویه ۱۸۸۷ تاسیس مدرسه تدبیر کتابخانه،

در دانشگاه کلمبیا توسط ملویل دیویی

آموزش رسمی کتابداری در نیمه دوم قرن نوزدهم در آمریکای شمالی آغاز شد و اندیشه‌ها و روش‌های مربوط در این زمینه به تدریج به دیگر نقاط جهان انتقال یافت. این آموزش با برگزاری نخستین دوره در ۱۸۸۷ در مدرسه تدبیر کتابخانه، در دانشگاه کلمبیا با سرپرستی ملویل دیویی آغاز شد. وی طرفدار آموزش تمام وقت و چند ساله با استفاده از امکانات انجمن کتابداران آمریکا به عنوان عرصه‌ای برای دستیابی به حمایت‌هایی در جهت این هدف جدید بود.

۱۷ دسامبر ۱۸۹۵ تأسیس دفتر کتابشناسی در دولت بلژیک

راهنماهای وبسایت مدارس و دانشکده‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی جهان

اگر علاقه دارید سری به این وبسایت‌ها بزنید

سید حسین محمدی ۲۴

خبرنامه
انجمن علمی
کتابداری و
اطلاع‌رسانی
ایران

اشاره

امروزه با گسترش شبکه جهانی وب بیشتر دانشکده‌ها و گروه‌های مختلف آموزشی اقدام به طراحی وبسایت اختصاصی برای خود کرده‌اند. با دسترسی به وبسایت دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی می‌توان به اطلاعات ارزشمند و متنوعی درباره تاریخچه گروه آموزشی، درس‌ها و سرفصل‌های مقاطع مختلف تحصیلی (کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترا، فوق دکترا)، نحوه ارتباط با استادان و دانشجویان، منابع اطلاعاتی، فهرست انتشارات، سمینارها و پژوهش‌های انجام یافته یا در دست اجرای گروه آموزشی، شیوه درخواست فرصت‌های مطالعاتی، واحدهای درسی و غیره دست یافت. در این میان در شبکه جهانی وب راهنماهای متعددی وجود دارند که امر دسترسی به وبسایت گروه‌های آموزشی و دانشکده‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی را تسهیل می‌کنند. با توجه به اهمیت و نقش ویژه این راهنماها در دسترسی یکپارچه به وبسایت گروه‌های آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی و همچنین با توجه به لزوم آشنایی استادان و دانشجویان کتابداری با وبسایت مدارس و گروه‌های آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی در این نوشته تعدادی از این راهنماها معرفی می‌شود. به امید اینکه مورد استفاده استادان و دانشجویان کتابداری قرار گیرد:

۱. Library schools, universities and Departments:
WWW.db.dk/db/internet/schools.htm
۲. World list of Departments and schools of information studies:
<http://informationer.net/wl>
۳. IIS school on the internet:
WWW.itcs.com/topten/libschools.html
۴. Accredited masters programs ۱۹۲۵ present:
WWW.ala.org/alaorg/oa/schools.html
۵. Internet library for librarian:
WWW.itcompany.com/inforteriever/schools.htm
۶. Euclid Directory of library and information science Departments:
WWW.euclid.elt.sk/eucdir.htm

مآخذ

WWW.directory.google.com/TOP/Reference/libraries/library-and-information-science/schools/Directories

کتابداران سازمان مدیریت برای

هفتمین بار

از ۲۶ تا ۲۸ بهمن

در استان گیلان دور هم جمع می‌شوند

هفتمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان گیلان از ۲۶ تا ۲۸ بهمن ۱۳۸۲ در رشت برگزار می‌شود.

در این همایش مقالات انتخاب شده در ۳ موضوع "کتابخانه‌های تخصصی و چشم‌انداز توسعه کشور"، "خدمات کتابخانه‌های تخصصی" و "موانع موجود در برقراری ارتباط بین کتابخانه‌های تخصصی در ایران و ارائه راه‌کارهای عملی برای برطرف کردن آن" ارائه خواهد شد.

بدانید، ضرر ندارد!

گروه بازرگاری استاندارد بین‌المللی کتابنامه نویسی (ISBD (CR) اعلام کرده است: استاندارد بین‌المللی توصیف کتاب‌شناختی برای پیایندها و دیگر منابع پیوسته و ادامه‌دار که در تابستان ۲۰۰۲ به شکل چاپی منتشر شده بود، اکنون در قالب PDF از طریق سایت ایفلانت قابل دسترسی است.

کوتاه و گویا

تصویب اساسنامه انجمن کتابداری شاخه اصفهان

اساسنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران شاخه اصفهان تدوین و تصویب شد.

این شاخه با اهداف کمک به توسعه و گسترش اصول و مبانی علم کتابداری و اطلاع‌رسانی در استان اصفهان، "ترغیب و تشویق پژوهش‌گران و تجلیل از محققان و استادان و کتابداران و دانشجویان ممتاز رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی استان" تأسیس شده است.

استیو کسل: تکذیب می‌کنم!

شرکت اینترنتی آمازون اعلام کرد که در خدمات جستجوی کتاب‌ها (Book searching) محدودیت‌هایی ایجاد می‌کند.

تا پیش از این کاربران می‌توانستند با استفاده از این خدمات، صفحاتی را از درون کتاب‌ها چاپ کنند و ناشران و نویسندگان از این بابت احساس نگرانی می‌کردند. این امکان که Search Inside the book نام دارد به کاربران اجازه می‌داد که متن کامل کتاب‌ها را به دنبال عبارات و کلمات خاص جست‌وجو کنند و صفحات حول و حوش عبارت جست‌وجو شده را پرینت نیز بگیرند. تعدادی از ناشران نگرانی خود را از این بابت اعلام کرده بودند. چرا که مثلاً کاربران می‌توانستند با استفاده از این امکان، دستور پخت غذا را از کتاب‌های آشپزی و اطلاعات هتل‌ها را از کتاب‌های راهنمای گردشگری به دست بیاورند و از این بابت هیچ هزینه‌ای هم به ناشران و نویسندگان این کتاب‌ها پرداخت نکنند. البته استیو کسل، نایب رئیس آمازون از تأیید این تغییرات سرباز زده و فقط اعلام کرده است که ۱۵ نویسنده خواسته‌اند که کتاب‌های آنها از فهرست خدمات Search Inside the book حذف شود!

خبرنامه الکترونیکی

برای متخصصان

اطلاع‌رسانی

Library events.com خدمات جدید برای اطلاع‌رسانان ایجاد کرده است. این خدمات که از طریق وب سایت events Library قابل دستیابی است، شامل یک پایگاه اطلاعاتی آگاهی‌رسانی جاری و یک خبرنامه ماهانه (LIS) بوده و اخبار آموزش، همایش‌ها، نمایشگاه‌ها، جلسات انجمن کتابخانه‌ها و اخبار مربوط به کتاب و کتابخانه ملی کشورهای مختلف را پوشش می‌دهد. وب سایت و پایگاه اطلاعاتی فوق از طریق آدرس زیر قابل دسترسی است:

WWW.Library events.Com

hTTP:

کتاب خود را جا بگذارید!

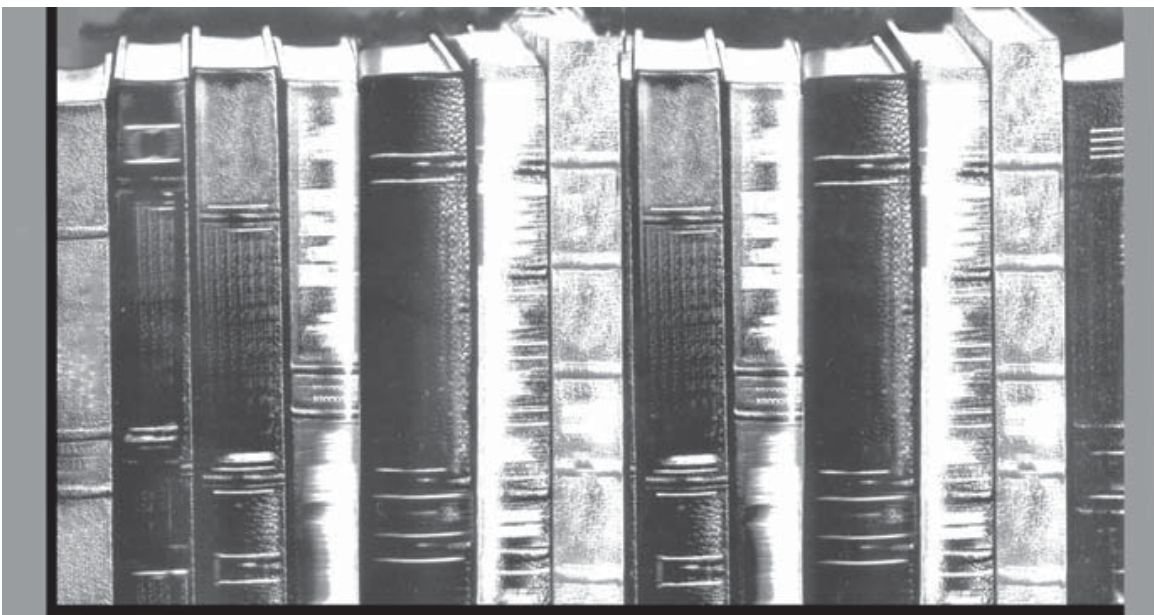
«مرا بخوان» عنوان مطلبی روی جلد کتاب *The catcher in the Ray* است. کتاب روی صندلی اتوبوس مسیر «سانتا مونیکا» به جا مانده بود. توجه مسافر بعدی به آن جلب شد. کتاب را برداشت و با خود به خانه برد. او کتاب را خواند و در حالی آن را روی میز لابی هتل به جا می گذاشت که امیدوار بود غریبه دیگری آن را بردارد و بخواند.

این کتاب یکی از ۳۹,۳۵۵۱ کتابی است که در سایت Bookcrossing.com به ثبت رسیده است (سایت مذکور مردم را تشویق می کند که کتاب ها را در کافی شاپ ها، اتاق های انتظار و حتی «ران هورن بیکر» ۳۷ ساله مالک این سایت اینترنتی می گوید: «هدف ما این است که دنیا را به کتابخانه تبدیل کنیم». او ادامه می دهد: «موضوع کتاب ها به نحوی است که وقتی مردم نکات مورد نظرشان را مطالعه کردند، تشویق به ارائه آن به دیگری شوند».

هورن بیکر می گوید قبل از انتشار کتاب، اعضای شرکت آن را در سایت ثبت می کنند و یک کد به آن اختصاص می دهند که این کد در داخل جلد کتاب نیز ثبت می شود به طوری که خواننده بتواند آن را در سایت به ثبت برساند.

بعضی کتاب ها به دورترین نقاط سفر کرده اند. شما ممکن است یک سال بعد متوجه شوید کتابی را که خوانده اید به دست چه کسی و کجا رسیده است و این هم عاملی است که انگیزه جا گذاشتن کتاب را در مردم افزایش می دهد. این موضوع همچنین کمک می کند کتاب ها در قفسه خاک نگیرد. این طور نیست؟

خبرنامه
انجمن
کتابداری و
اطلاع رسانی
ایران

کتابداری حرفه‌ای ذوقی است و قبل از آنکه يك شغل به حساب آید در واقع رشته‌ای از رشته‌های هنری محسوب می‌شود. به عبارت دیگر اگر چه می‌توان کتابداری را فرا گرفت (همانطور که نقاشی و موسیقی و خوشنویسی و... را) اما اگر کسی ذوق و استعداد فطری در این فن را داشته باشد مسلماً می‌تواند کتابدار خوبی شود

اینکه معجزه پیامبر ما کتاب است، اما پرداختن به کار کتابداری یا به تعبیر امروزی دانش‌شناسی، یا کار کردن در کتابخانه از حرفه‌های مهجور جامعه به شمار می‌رود که معمولاً به آن بهای زیادی داده نمی‌شود. شاید به همین علت ما نتوانسته‌ایم در این زمینه کاری جهانی ارائه دهیم.

باید در نظر داشت که کتابداری حرفه‌ای ذوقی است و قبل از آنکه یک شغل به حساب آید در واقع رشته‌ای از رشته‌های هنری محسوب می‌شود. به عبارت دیگر اگر چه می‌توان کتابداری را فرا گرفت (همانطور که نقاشی و موسیقی و خوشنویسی و... را) اما اگر کسی ذوق و استعداد فطری در این فن را داشته باشد مسلماً می‌تواند کتابدار خوبی شود و آنوقت، می‌ماند مقداری مطالب قراردادی که باید در کلاس درس و یا در هنگام کار فرا گرفت.

برعکس اگر این ذوق در نهاد شخص نباشد ساختن یک کتابدار موفق و مفید از او صرفاً در کلاس‌های درس اگر غیر ممکن نباشد بسیار مشکل است. البته این امر در بیشتر رشته‌ها صادق است اما در رشته‌های هنری ذوق و استعداد شخصی است که حرف اول را می‌زند.

نکته دیگری که از نقاط ضعف کتابداری ما است فقدان اطلاعات عمومی وسیع در نزد اکثر کتابداران است. در واقع کتابداری موفق مستلزم دارا بودن اطلاعات عمومی وسیع در زمینه‌های گوناگون است. به عبارت دیگر لازمه سازماندهی سریع تراز یک طرف و رفع نیاز مراجعین از طرف دیگر دارا بودن اطلاعات گسترده در زمینه موضوعی هر کتابخانه است. برای

سایر دیپلمات‌های کشور از مشتریان پروپاقرص آن کتابخانه - به علت همجواری با وزارت امور خارجه - بوده‌ام به عمل آورد!

البته در میان دیپلمات‌های ما بسیار بوده‌اند که دست در کار نوشتن و کتاب‌نویسی یا به عبارت دیگر تولید کتاب بوده‌اند که معروفیت بسیار نیز دارند. برای مثال می‌توان از آقایان فریدون آدمیت، محمدعلی مسعودانصاری، خان ملک ساسانی، عبدالرضا هوشنگ مهدوی، حسین شهیدزاده، غلامرضا سیار، احمد شها و... نام برد. ولی همانطور که جناب عبدالانوار در کار دیپلماسی نبوده‌اند شاید کمتر دیپلماتی را نیز بتوان یافت که در کتابداری ممارست کرده باشد.

از آنجا که اینجانب از دوران کودکی و به سائقه محیط خانوادگی و علائق اجدادی به کتاب و کتابداری علاقه وافر داشته‌ام وقتی در سال ۱۳۶۶ در هنگام کار در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی پیشنهاد شد که مدیریت کتابخانه دفتر را بر عهده گیرم مسلماً آنرا با شوق فراوان پذیرفتم و حدود ۷ سالگی که به این کار مشغول بودم آنرا یکی از دوران‌های پر خاطره و در عین حال پر تنش زندگی خود به حساب می‌آورم. در آن موقع کشور ما درگیر جنگ تحمیلی با عراق بود و به علت محدودیت منابع ارزی در سازمان‌های دیگر و امکانات بیشتری که وزارت امور خارجه در این زمینه داشت کتابخانه دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی (که امروزه به کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه تبدیل شده است) محل مراجعه بسیاری از دانشجویان و استادان دانشگاه در رشته‌های علوم سیاسی، حقوق، علوم انسانی و اقتصادی بود و از آنجا که منابع زیاد و ارزشمندی به خصوص از مراکز خارجی به آن می‌رسید سازماندهی و مدیریت آن، به خصوص با نظام اداری ناکارآمد ما بسیار پیچیده و پر دردسر و نیازمند کار فشرده و زیاد بود.

متأسفانه یکی از تناقضات بزرگی که در جامعه ما وجود دارد در همین رشته است. علیرغم اینکه سرزمین ما مفاخر بزرگی را با آثاری بزرگ و جهانی در خود پرورش داده است و علیرغم اینکه بسیاری از بزرگان ما کتابداران معروف عصر خود بوده‌اند و علیرغم اینکه تحصیل و درس خواندن - که ابزار اولیه آن کتاب است - در جامعه، همواره یک ارزش تلقی شده است و با وجود

از دیپلماسی تا کتابداری

مطلبی که پیش رو دارید، نوشته‌ی امیر سعید الهی، کارشناس ارشد سیاسی در وزارت امور خارجه است درباره‌ی یکی از نوشته‌های محسن جم تحت عنوان بزرگداشت استاد دیپلماسی در کتابخانه ملی! که در شماره چهارم به چاپ رسید و حالا به نظر می‌رسد خواندن گپ و گفتگوی قلمی میان یک کتابدار دیپلمات و یک دیپلمات کتابدار خالی از لطف نباشد!

امیر سعید الهی

در شماره شهریور ماه ۸۲ خبرنامه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران (ص ۱۹) مطلبی کوتاه از آقای محسن جم در مورد بزرگداشت دانشمند گرامی جناب عبدالانوار در وزارت امور خارجه درج گردیده و ضمن تعجب از ابتکار وزارت امور خارجه در تجلیل از ایشان پیشنهاد کرده بودند که با توجه به بی‌ربط بودن امور در کشور ما از «استاد دیپلماسی» در کتابخانه ملی تجلیل شود.

اگر چه اینجانب تا اطلاق عنوان استادی راه درازی در پیش دارد اما مطلب فوق مرا به آن داشت که به عنوان دیپلماتی که چند سالی گرد و خاک کتابداری را نیز خورده است نکاتی از دریافت‌های خود را در این مدت که با کتابداری ایران و کتابخانه‌ها تماس بیشتری داشته‌ام تقدیم دارم، تا بنظر کتابداران گرامی برسد. شاید هم کتابخانه ملی به همین بهانه تجلیلی از بنده که بر خلاف

البته در میان دیپلمات
های ما بسیار بوده‌اند
که دست در کار نوشتن و
کتاب‌نویسی یا به
عبارت دیگر تولید
کتاب بوده‌اند
که معروفیت بسیار
نیز دارند

تعامل حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی با فرآیند جهانی شدن

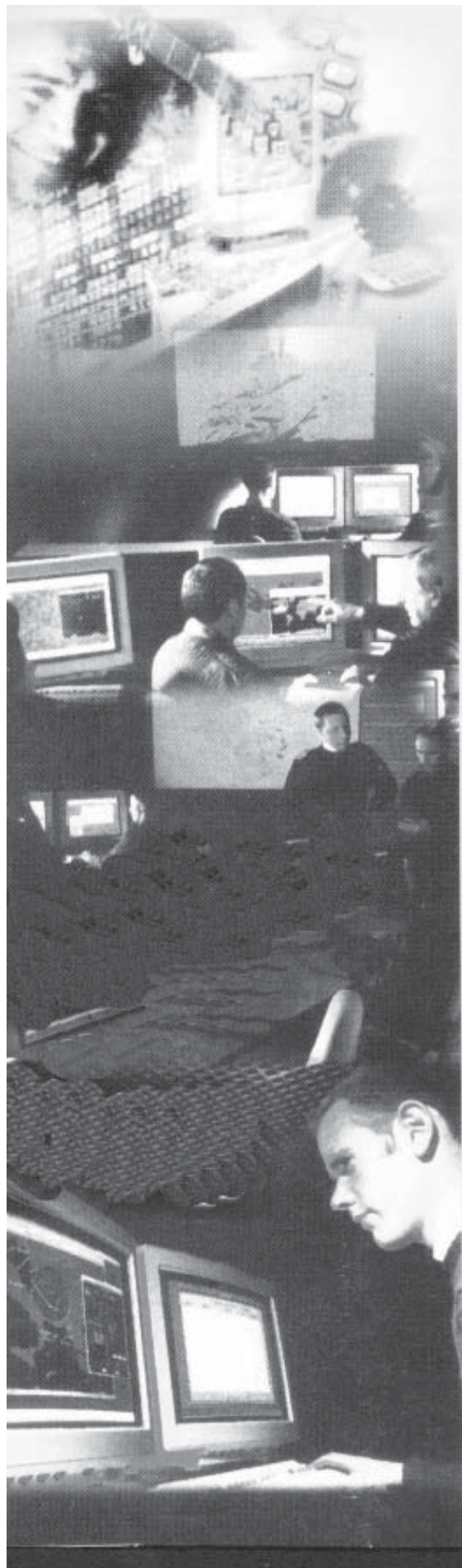
يك تصحيح با پوزش

در شماره پیشین چکیده مقاله‌ای با عنوان «تعامل حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی با فرآیند جهانی شدن» نوشته محمد حسن زاده به چاپ رسید و تعدادی از کلمه‌های آن جا افتاد و سبب شد تا بخشی از آن مبهم و نارسا به نظر بیاید. در این شماره ضمن پوزش از نویسندگان و خوانندگان محترم، مطلب مورد نظر را برای بار دوم به چاپ می‌رسانیم.

جهانی شدن، جوامع بشری را از جنبه‌های مختلف دچار تحول کرده و آنها را به تفکر واداشته است. علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی نیز شاخه‌ای از علوم اجتماعی است که تحت تأثیر این تفکر و تحولات قرار دارد. برای آنکه دانشجویان و دست‌اندرکاران حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی بتوانند با این پدیده جهانی و تحولات تعامل مطلوبی داشته باشند، خود را در عرصه اجتماع معرفی کنند و جایگاه حرفه خود را در فرآیندهای اجتماعی ارتقا بخشند؛ در این مقاله (سخنرانی) ابتدا به اجمال جهانی شدن و تعاریف آن بررسی شد، سپس با توجه به نقش تعیین‌کننده اطلاعات در جهانی شدن و رابطه نزدیک این دو پدیده با یکدیگر، و مطرح شدن اصطلاح اطلاعات‌گرایی در عرصه جهانی، به حیطة تأثیرات و رابطه این دو توجه گردید. در این باره الگویی نیز برای تبیین طرح تعامل این دو پدیده ارائه شد. در ادامه بحث، به بیان فرصت‌ها و چالش‌هایی که در نتیجه جهانی شدن پیش روی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی به عنوان مؤسسات اطلاعات‌گرا و دست‌اندرکار امور اطلاعات و اطلاع‌رسانی قرار می‌گیرد و ذکر این فرصت‌ها و چالش‌ها به طور مجزا پرداخته شد و سرانجام، راهکارها و پیشنهادهایی برای حل مسائل موجود برای دست‌اندرکاران و تصمیم‌گیران کلان، استادان و گروه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی و دانشجویان این رشته ارائه شد. این مقاله (سخنرانی) از چند جهت می‌تواند برای دست‌اندرکاران حرفه مفید باشد: نخست، افزایش اهمیت اطلاعات در معادلات جهانی سبب توجه بیشتر به مراکز دست‌اندرکار اطلاعات و اطلاع‌رسانی شده است که به عنوان یک حوزه تحقیقاتی می‌تواند مورد توجه پژوهشگران رشته قرار گیرد. دوم، کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در مقابل فرصت‌ها و چالش‌های جدی قرار گرفته‌اند که بررسی آنها و ارائه راهکارهای مناسب ضروری است. سرانجام اینکه حیات حرفه‌ای کتابداران و اطلاع‌رسانان به تعامل با پدیده‌های جدید و چگونگی برآیند آنها بستگی خواهد داشت.

محمد حسن زاده ۱

۱- عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس و دانشجوی دکتری علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی

مثال کتابداران کتابخانه‌های علوم انسانی باید اطلاعات عمومی وسیعی در زمینه ادبیات، تاریخ و جغرافیا داشته باشند تا از این طریق احاطه بیشتری بر سازماندهی و بازیابی منابع اعمال نمایند و با علاقه کار کنند. در کتابداری ما قشر دختران حضور گسترده‌ای دارند در حالی که می‌دانیم که اطلاعات عمومی این قشر اغلب بسیار پایین است اگرچه غالباً پرکارند.

در زمینه رده‌بندی و فهرست‌نویسی نیز مشکلات زیادی در کار وجود دارد. در قفسه باز که امکان مراجعه مستقیم به منابع وجود دارد موضوع رده‌بندی کتاب‌ها حائز اهمیت فراوان است و رده‌بندی متمرکز می‌تواند کمک زیادی هم به کتابداران و هم به مراجعین بنماید. اما روش‌های فعلی فهرست‌نویسی و رده‌بندی مانع تنها متمرکز نیست بلکه متفرق هم هست که این امر مانع استفاده مطلوب از کتابخانه می‌شود. برای مثال قرار دادن جنبه‌های مختلف یک حادثه تاریخی (مثلاً مشروطیت ایران) در رده‌های مختلف، منابع را متفرق می‌نماید و دسترسی محققین را به آن منابع با مشکل مواجه می‌نماید. اگر دقت کنید در تدوین رده‌بندی DSR (تاریخ ایران) این امر در نظر گرفته شده و سعی شده است که همه کتاب‌های مربوط به ایران در زمینه‌های تاریخی، جغرافیایی و اقتصادی و... در کنار هم قرار گیرند تا از تشتت و تفرق منابع مربوط به ایران جلوگیری کند.

البته بررسی مشکلات کتابداری ایران فرصت جداگانه‌ای را می‌طلبد که در این مختصر جای آن نیست. منظور طرح یکی دو نکته در این زمینه بود که اینجانب در طول کار با آن بسیار برخورد داشته‌ام.

اگرچه مدیریت کتابخانه کاری پر تحرک و شدیداً اجرایی است و مجال مطالعه و تحقیق باقی نمی‌گذارد، اما در فرصتی که به دست آمد با توجه به رشته تحصیلی ام که علوم سیاسی بوده است موفق شدم که رئیس محوری رده‌ل (علوم سیاسی) در رده‌بندی کتابخانه کنگره را در مجموعه کوچکی به فارسی برگردانم که می‌تواند راهنمای سریعی برای رده‌بندی کتاب‌ها در این زمینه باشد. شاید اقدام مشابهی در مورد سایر رده‌ها کمک بزرگی به سرعت دادن به فهرست‌نویسی در کتابخانه‌ها باشد.

○ آقای عبدالرسول خسروی ۱: ایشان هم برایمان یک کاغذ دادند و ضمن تشکر و اظهار این مطلب که کارنامه خبرنامه از جهت تلاش در بهتر شدن چه از نظر محتوای مطالب و چه نظم انتشار نسبتاً درخشان است به بیان بعضی از کاستی‌ها نیز پرداختند. این دوست گرامی در نوشته خود به مواردی چون عدم درج بعضی از فعالیت‌های انجمن و شاخه‌های آن و کمیته‌های گوناگون و عدم تناسب موضوعی برخی عناوین با مطالب مندرج در خبرنامه و همچنین اشتباهات تایپی و املائی! و این گونه موارد اشاره کردند و تازه وارد بر خود واجب می‌داند که توضیحاتی پیرامون این مطالب ارائه دهد.

تازه وارد: ۱. درباره عدم درج فعالیت‌های انجمن، شاخه‌ها و کمیته‌های آن، لازم است خدمت دوست عزیزم عرض کنم انجمن دفتری دارد واقع در یکی از ساختمان‌های سازمان اسناد و کتابخانه ملی در خیابان افریقا و آن دفتر معمولاً نقش رابط میان خبرنامه و بدنه مدیریتی انجمن را بازی می‌کند و اگر مطلبی درباره فعالیت‌های انجمن وجود داشته اما در خبرنامه انعکاس نداشته معنی و مفهوم آن اینست که دوستان ما در آن دفتر هیچ گزارش یا خبری را تا زمان بسته شدن مطالب در شماره ۵ به دفتر خبرنامه ارسال نکرده‌اند و یا اگر هم کرده‌اند آنقدر دیر بوده که دیگران خبر رنگ و بویی نداشته است و جنابعالی حتماً بهتر از "تازه وارد" می‌دانید که برای مطبوعاتی جماعت هیچ چیزی بهتر از خبر "بودار" نیست!

۲. دوست گرامی ما در نامه خود نوشته‌اید خود گفته‌اند از همایش کتابخانه‌های دیجیتال، کارگاه آموزشی مارک و برنامه‌های کمیته آموزش، مطالبی در خبرنامه درج نشده است و البته پاسخ این مطلب هم در دست دوستان ما در دفتر انجمن است، آن هم به همان دلیل که بند اول توضیح داده شد گرچه خبر همایش دیجیتال و کارگاه آموزش مارک در شماره ۴ خبرنامه درج شده است و برنامه‌های کمیته آموزش هم آنقدر دیر به خبرنامه رسید که ما به اجبار گزارش ۴ نشست این کمیته را در همین شماره‌ای که پیش رو دارید آورده‌ایم.

۳. گفته‌اید که برخی از عناوین با مطالب مندرج در خبرنامه تناسب ندارد ولی حتی یک نمونه هم از آن برخی نیآورده‌اید و ما که "تازه وارد" باشیم، هر چقدر چشم انداختیم متوجه قضیه نشدیم، یعنی تازه وارد علم الغیب که ندارد و ای کاش شما اشاره‌ای می‌کردید تا به سر دیدن ما را هم می‌دیدید!

۴. جنابعالی نوشته‌اید که در صفحه ۷ شماره ۵ خبرنامه اشتباه تایپی وجود دارد که البته حق با شماست و در ادامه گفته‌اید که در صفحه ۲۹ غلط املائی! هم وجود دارد و اینجا حق با شما نیست زیرا این سؤال برای تازه وارد پیش آمده که چگونه شما اشتباه صفحه ۷ را غلط تایپی ولی خطای صفحه ۲۹ را غلط املائی! فرض کرده‌اید؟ اما از بابت اینکه خیالتان راحت شود می‌گویم ما به محض دریافت نامه شما هر روز با دست اندرکاران خبرنامه املاء کار می‌کنیم و از شما هم می‌خواهیم که در امتحان املائی که قرار است از آنها به عمل بیاید حضور داشته باشید!

۵. درباره طرح جلد گفته‌اید: "طرح جلد خبرنامه‌های قبلی از نظر خود من! و بسیاری از کتابداران و دانشجویان جذابیت بیشتری داشت". تازه وارد نیز در اینجا لازم می‌داند که خدمتتان عرض کند "طرح جلد خبرنامه شماره ۵ که البته می‌بینید تغییر کرده در این شماره و هر شماره نیز تغییر خواهد کرد، از نظر خود من! و بچه محل‌ها و دوست و آشناهایمان جذابیت بیشتری دارد!... ولی خارج از شوخی کمی صبور باشید چون قرار نیست ما یک طرح ثابت داشته باشیم. در ضمن مزید امتنان بود اگر می‌فرمودید که "بسیاری از کتابداران و دانشجویان" که ذکر کرده‌اید، یعنی چند نفر؟! "

۶. تازه وارد بر خود واجب می‌داند که از عبدالرسول خسروی به جهت حساسیت و توجهی که به خبرنامه مبذول داشته‌اند تشکر کرده و از بابت اینکه موجب رونق این حجره شده سپاسگذاری کند و خواهش کند که اگر ایشان وقت دارند سری به دفتر انجمن بزنند و دلایل تاءخیر ارسال و انتقال گزارش‌ها و خبرها را به دفتر خبرنامه جویا شوند و به ما هم اطلاع دهند که قضیه چیست!

بخوان و ...

○ نگوئید "من حقیقت را یافته‌ام" بلکه بگوئید "من حقیقتی را یافته‌ام".
جبران خلیل جبران

○ از آن نترس که زندگیت پایان پذیرد از آن بترس که هرگز آغاز نشود.
گریس هانس

○ بعضی‌ها فقط به این دلیل حرف می‌زنند که فکر می‌کنند
صدا از سکوت بامعناتر است.
مارگرت هانس

○ سیاست، هنر دور نگهداشتن و بازداشتن مردم از توجه به مسائلی است که
کاملاً به آنها ارتباط دارد.
پل والرئ

○ مقدار معین مخالفت کمکی بزرگ برای انسان است. بادبادک‌ها در مقابل باد،
نه همراه آن، به هوا می‌روند.
جان نیل

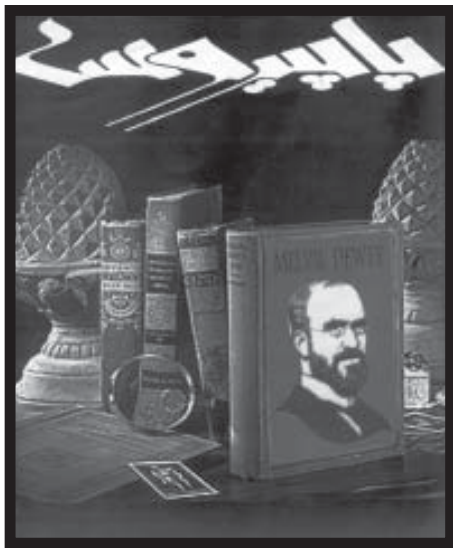
○ برای وارد شدن به خودتان، باید که تادندان مسلح شوید.
پل والرئ

○ می‌دانید اگر بحث‌کنندگان جرئت داشته باشند شرایط خود را تعیین کنند،
بحث‌ها ممکن بود تا حد یک پاراگراف کوچک شود؟
ارسطو

○ اگر بر این تصویرید که می‌توانید، پس می‌توانید، اگر می‌پندارید که
نمی‌توانید، درست است نمی‌توانید!!
هاری کی‌اش

○ بر روی سنگ مزار بسیاری از انسان‌ها باید نوشته شود
«در ۳۰ سالگی مرد و در ۶۰ سالگی به خاک سپرده شد.»
نیکولاس ماری باتلو

○ شصت سال پیش همه چیز می‌دانستم. اکنون هیچ چیز نمی‌دانم، تحصیل کردن
کشف گام به گام نادانی خودمان است.
ویل دورانت

پایپروس

مصری‌ها اختراع کردند و اصفهانی‌ها چاپ!

اولین شماره فصلنامه پایپروس در پائیز ۱۳۸۲ با صاحب امتیازی انجمن علمی کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه اصفهان در ۲۷ صفحه منتشر شد. پایپروس در اولین شماره خود به موضوعاتی نظیر: کتابخانه دیجیتال، تاریخ جهانی نشر کتاب، ریشه‌های کتاب، ایفلا ۲۰۰۳ در یک نگاه، اولین‌ها در کتابداری، فرهنگ ایرانی، حذف، حق مؤلف، دایره‌المعارف الکترونیکی، روانشناسی اجتماعی، مبادله جهانی کتاب، چرا ما رانگانانان نداریم، فهرست نویسی ماشین خوان و... پرداخته است.

اولین شماره در پاییز منتشر شد فصلنامه «اطلاع‌شناسی»

اولین شماره فصلنامه «اطلاع‌شناسی» در پاییز ۱۳۸۲ به چاپ رسید.
این فصلنامه که صاحب امتیاز آن دفتر پژوهش‌های فرهنگی ست و به مدیر مسئولی دکتر عباس حری و سردبیری دکتر نرگس نشاط چاپ و منتشر شده است، در اولین شماره خود به مباحثی چون مروری بر مفاهیم و نظریه‌ها در قلمرو اطلاع‌شناسی، چالش‌های سازماندهی موضوعی منابع وب، معیارهای ارزیابی موتورهای کاوش و فناوری اطلاعات و جایگاه آن پرداخته است. لازم به یادآوری است که این فصلنامه صفحاتی را نیز به نقد و بررسی، گزارش و معرفی کتاب اختصاص داده است.
ورود فصلنامه «اطلاع‌شناسی» را به خوانندگان و دست اندرکاران آن نشریه تبریک می‌گوییم و آرزو می‌کنیم که این نشریه بتواند در کنار دیگر نشریات تخصصی گام‌های استواری را در جهت رشد و اعتلای این رشته بردارد.

کتابشناسی ملی ایران و نمایه
ملی ایران در سایت کتابخانه ملی
در دسترس می‌باشد:

WWW.nli.ir

خبرنامه
انجمن
کتابداری و
اطلاع‌رسانی
ایران

سال دوم / شماره ششم / آذر و دی ماه / ۱۳۸۲

انجمن علمی کتابداری و اطلاع رسانی ایران

